

Déli Hírlap

A bányási magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHEVICZ ENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
TIMIȘOARA
I, Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dok. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

A munkás jövője

Száz éve már, hogy világszerte elindult diadalutjára az életet jobbra, elviselhetőbbé formáló civilizáció. Körülbelül azóta tart a nagy technikai átalakulások és felfedezések kora. Az ember igába hajtotta az elektromosságot, a hőt, a természet titokzatos erőit, felismerte az elemeket mikroszkopikus, sőt ultramikroszkopikus mivoltukban és ahogy elhatolt a kicsinység fogalmának magváig, az atomrombolásig, ugyanugy ostromolja értelmé már a végtelenség eddig csak elképzelt viszonyait, mikor arra készül, hogy behatoljon a világűrbe és rakétarepülőgép segítségével megszállja a Holdat, a Marsot, sőt a még távolibb bolygókat is. A lehetőségek tehát már rajtunk kívül is korlátlanok, hát még itt a Földön. Valóban semmi akadály sincsen már annak, hogy birtokunkba vegyük a civilizált élet számára világunk minden területét, az ismeretlenségben ködlő legtávolibb szigeteket is, a sarkvidékeket, a sivatagokat és a tengerek határtalan vizeit.

Különösen az utóbbi évtizedekben halad előre villámgyors ütemben a civilizáció. És ez a gyorsaság megszüntet minden geográfiai távolságot, minden természetes határt. Városok emelkednek ki a földből a legelhagyottabb vidékeken is máról-holnapra, ott pedig, ahol az élet réglakott helyei vannak, egyre fejlődőbb jellegűt kapnak a legszelebb területek, ahogy átfonják azokat vasut és gépkocsi utak, a légiforgalom és létesítmények újabb és újabb mamutgyárak, vállalatok, mezőgazdasági üzemek azzal az egyetlen céllal, hogy könnyebbé, kényelmesebbé és fényűzőbbé tegyék az életet. Minden találmány, minden haladás e téren arra szolgál, hogy a természet mostoha adottságaiból kiszabadulva, jobb életkörülmények közé jusson az emberiség. Az eredmény meg is mutatkozik. Gépkocsik suhannak a legpazarabb kényelemmel berendezve, ontják a gyárak a legpompásabb selymeket, szöveteket és fehéreneműket, a technika vívmányai révén már minden elképzelt igényt kielégít az új lakás és a termelés bősége révén lehetségessé vált, hogy könnyű szerrel bárki kielégíthesse elsőrendű szükségleteit.

Ez az igazság. De az élők nagyobb tömegére vonatkozólag még nem vált valósággá, csak elméleti lehetőség ez az igazság. Az egyszerű munkás legnagyobb tragédiája, hogy ő, aki keze munkájával lehetővé teszi az élet szüntelen kifinomodását és fényűző fejlődését, bizony édeskeveset részesül ezekből az előnyökből. Pedig ő dolgozik a gyárakban, amelyek ontják a millió méter szövetet, ő dolgozik azokban az üzemekben, ahol a futószalagon készülnek az autók, ő építi a pályatesteket, a gyönyörű új városnegyedeket, ő építi fel lankadatlanul szorgos kezeivel ezt a modern civilizációt, a melynek kiteljesült életformáit a legkevésbé élvezheti. Ő a külső szegénységben lakik, rosszul öltözik, legfeljebb napi vagy heti bérét keresi meg, amely éppen csak a legszükségesebb létfeltételeit fedezi.

Kétségtelen, hogy a munkás a civilizáció építkezés terén a tömegi munkát szolgáltatja. A kezdeményezés, magasabb szaktudás, vállalkozási szellem igazi lendítőkereke — még jobban mint valaha — ennek a nagy fejlődésnek. De éppen ez a nagy technikai fejlődés és a szélesen megalapozott haladás kötelez arra, hogy a nagy névtelen tömegek is bejuthassanak az élet napfényes oldalára és minél nagyobb részesei lehessenek maguk is annak a kultúrának, amely csak az ő alázatos és szürke közreműködésük révén vált termékeny valósággá. Ezt az igazságot először XIII. Leó pápa látta meg teljes jelentőségében, mikor a Rerum novarum című munkáskérdéssel foglalkozó enciklikájában új életjog-

kat kívánt számukra. Ugyanebben a szellemben fogalmazta meg XI. Pius pápa is a Quadragesimo anno kezdetű enciklikáját, amely szintén a dolgozóknak adandó jobb életformákat sürgette.

Ma már minden elgondolások központjában lebeg ez a kérdés, a közösség nagy eszméje révén. Ez a közösségi eszme áthidal minden eddigi ellentétet, mikor mint egyetlen nemzettest fogja fel az egész államot és a mindenki érdekét helyezi az egyéni érdek fölé. Óriási ennek a gon-

dolatnak az összeolvasztó ereje. Mert közös sikkra hozza a munkaadót és munkást. Ezzel olyan együttműködést sejtet egy, a jövőben kiteljesedő gazdasági világrendet, amely a közös munka legnagyobb harmóniáját igéri. Azt a harmóniát, amelyből kivirágzik a munkások jóléte, boldogsága, az az állapot, amely a dolgozók mérhetetlen tömegeit is bőségesen részesíti majd az általuk közmunkált civilizáció áldásaiban és a magasabb kulturájú életben.

Közölték a compiegnei erdőben a fegyverszüneti feltételeket

A tárgyalások megnyitásánál megjelent Hitler kancellár is

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Berlinből jelentik: „A compiegnei erdőben” megjelöléssel a Német Távirati Iroda jelenti, hogy Hitler birodalmi vezér pénteken délután 15 óra 30 perckor a véderő főparancsnokság jelenlétében fogadta a fegyverszüneti feltételek átvételére odaérkezett francia küldöttséget. Német részről jelen volt Keitel tábornok, a német véderő főparancsnokság főnöke, Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és Rudolf Hess, a vezér helyettese. A francia küldöttség részéről megjelent Huntziger tábornok a francia legfőbb haditanács elnöke, Bergeret francia légügyi tábornok, Lelu altengernagy és Noel nagykövet. A fegyverszüneti feltételeket

ugyanabban a vasuti kocsiban adták át a francia megbízottaknak, amelyben annak idején Foch tábornok, a francia hadsereg ak-

kori főparancsnoka 1919 novemberében közölte a német kiküldöttekkel a fegyverszüneti feltételeket. A birodalmi vezér megbízásából Keitel tábornok felolvasta a fegyverszüneti feltételeket bevezető beszédet, amely így hangzott:

— A birodalmi vezér, mint a német légi, tengeri és szárazföldi véderő legfőbb parancsnoka nevében a következő nyilatkozatot teszem önök előtt: A német véderő 1918. novemberében letette a fegyvert, bizva azokban az ígéretekben, amelyeket Wilson elnök adott és amelyeket a szövetséges hatalmak is megerősítettek. Ezzel véget ért egy háború, amelyet a német nép és a német kormány nem akart és

amelyben óriási tulerő mellett is az ellenségnek nem sikerült a német hadsereget döntő módon legyőzni.

Már a német fegyverszüneti bizottság megérkezésekor megkezdődött az ünnepélyesen adott ígéretek megszegése. Így 1918. november 11-én a vonatban megkezdődött a német nép kálváriája. Ami becsületrablást és megalázást és anyagi

kárt ráhárítottak egy népre, az mind innen indult ki. A szőszegés és a hitszegés esküdtött össze egy nép ellen, amelynek csak az volt a gyengeje, hogy hitt a demokrata államférfiak ígéréteiben.

— A világháború kitörése után 25 évvel Anglia és Franciaország ismét minden ok nélkül hadat üzent Németországnak. Most pedig megtörtént a fegyveres döntés és Franciaország legyőzött. A francia kormány arra kérte a német birodalmi kormányt, hogy ismertesse vele a német fegyverszüneti feltételeket. Ha a feltételek átvételére a compiegnei erdőt jelöltük ki, ez azért történt, hogy ezzel az aktuussal letörölhesünk egy emléket, amely

Franciaország történelmében nem a dicsőség lapjára íródott és amelyet azonban a német nép minden időkre a legnagyobb szégyennek tekintett.

Franciaország hősies ellenállás után a véres csaták szakadatlan sorozatában győzött le és omlott össze.

Németországnak nem az a szándéka, hogy ilyen bátor ellenségnek szemben a fegyverszüneti tárgyalásoknak gyalázkodó jelleget adjanak.

A német követeléseknek az a célja, hogy:

1. Megakadályozza a harc újabb kezdetét;
2. Németországnak megadjanak minden biztonságot, hogy tovább folytathassa a rákényszerített háborút Anglia ellen;
3. Hogy megteremthessék a feltételeket az új béke kialakítására, amelynek lényeges tartalma a birodalommal szemben erőszakkal elkövetettek jóvátétele lesz.

E bevezető beszéd után a vonat előtt felállott díszsereg zenekara a Deutschland Deutschland über Alles című szótartot kezdte játszani és ennek hangjai mellett a birodalmi vezér elhagyta a tárgyalások színhelyét.

A magyarság képviselői Dragomir Silviu kisebbségi miniszterrel tárgyaltak

Bucurestiből jelentik: A magyar képviselők és szenátorok Bánffy Miklós és Szász Pál dr. vezetésével csütörtökön megjelentek Dragomir Silviu

kisebbségi miniszternél, akivel több, a magyar kisebbséget érdeklő napirenden lévő kérdést tárgyaltak meg.

Felgöngyölitik a németek a Maginot-vonalat

Az olaszok a francia és angol erődöket bombázzák

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállásról jelenti a hadseregparancsnokság: Normandia, Bretagne, valamint a Loiretől keletre és a Rhone völgyében elterülő vidéken csapataink tervszerűen haladnak előre. Gyors egységeink Burgundiában előrenyomulva nagy harcok után elfoglalták Lyont. A Glen melletti Nevoy helység elfoglalása alkalmával csapataink 700 harckocsit zsákmányoltak. Elzászban és Lotharingiában a német csapatok tovább folytatják a Maginot-vonal megszüntetését és egyes helyeken heves ellenállásra talál-
nak.

Észak-Lotharingiában a körülzárt francia hadsereg maradványait csapataink szétszórta, vagy harc képtelenné tették. Más ellenséges csoportokat is körülzártunk és ezek főképpen a Vogézekről keletre még ellenállnak. A Hartmannsweilerkopf magaslat, amely az elmúlt világháborúban véres csaták színhelye volt, a német csapatok kezébe került. Légi haderőnk június 20-án is tovább folytatták támadásukat a visszavonuló csapatok ellen.

Zuhanó bombázóink a Maginot-vonal újabb erődítményeit tették harc képtelenné.

Nagy heveséssel folynak a keletfranciaországi harcok

Londonból jelentik: A Daily Telegraph katonai cikkírója a lap hasábjain a franciaországi hadihelyzettel foglalkozik. Megállapítja többek között, hogy a Maginot-vonal lauterbach-i szakaszán a franciák továbbra is ellenállnak. Csütörtökön rendkívül nagy heveséssel folytatók itt a harcok és a német hadsereg a Maginot-vonalnak ezt a részét hátulról és oldalról támadta. Az oldaltámadás az erődökből történt, amelyeket a németeknek előzőleg sikerült elfoglalni.

A VOGÉZEKBE TART AZ ELLENÁLLÁS.

Bordeauxból közli a Havas iroda a francia hivatalos jelentést, amely így hangzik: Loire és a Cherg folyók mentén a helyzetben lényeges változás nem állott be. Tovább keletre az ellenség Lyonba nyomult. A Vogézekben csapataink továbbra is ellenállnak az ellenség nyomásának.

FRANCIAORSZÁGBAN MÁR NINCSEN ANGOL KATONA.

Londonból jelentik: Az angol kormány meglepéssel állapítja meg, hogy

az angol expedíciós hadsereg utolsó katonája is nemsokára visszaérkezik Franciaországból

Stoica Vasile román követ bucsuja Ankarában

Ankarából jelentik: Stoica Vasile román követ másfél évi ott tartózkodás után elhagyta a török fővárost. Elutazása alkalmával rendkívül nagyszámú politikai előkelőség és a külföldi diplomaták vettek búcsút tőle. A román követ elutazása előtt az alanti nyilatkozatot tette:

— Elutazom Bucurestibe, ahol új feladat vár reám. Másfél évig éltem Törökországban és közelről ismertem meg a török népet. Boldog vagyok, hogy a török nemzetet jellemző kiváló tulajdonságokat felismerhettem. Azzal a benyomással távozom, hogy nagy és jóbarátot hagyok vissza. Minden tisztelem a török vezéré, Ismet Inonué, aki az állandó békepolitika megvalósítója. A szövetség és barátság népeink között még jobban meg fog erősödni a jövőben, mert a mi szövetségünk a békét szolgálja.

(Rador)

Az Elzászban folyó harcok során elfoglaltuk Strassburg, Schlestadt és Colmar városokat és így megnyitották Burgundia kapuit csapataink előtt, légharító ágyúink sikeresen működtek közre a földön lévő ellenállási pontok ellen. Egy csoport zuhanó bombázóknak június 20-án támadást intézett Rochelle kikötő és a Gironde folyó torkolata ellen. Itt

elsüllyesztettek egy 10 ezer tonnás szállító és egy 4000 tonnás hadihajót.

Június 21-re virradó éjszaka angol repülőgépek támadást intéztek Észak- és Nyugat-Németország ellen, ahol nem katonai célpontokat találtak el. Az anyagi kár jelentéktelen, de igen

sok polgári személy életét vesztette.

Az elmúlt nap folyamán az ellenség hat repülőgépet vesztett, két német gép nem tért vissza. Egy tengeralattjáróknak elsüllyesztett négy angol kereskedelmi hajót, amelyek között egy 11.000 tonnás brit postahajó is volt. A Maginot-vonal páncél és beton-erődítményeinek szétrombolásánál gyalogos és műszaki csapataink határtalan bátorságról tettek tanúbizonyságot.

az anyaországba. A Franciaországban eddig működő légi haderő nagy részét szintén visszavonták már.

MINISZTERTANÁCS A BORDEAUXI VÁROSHÁZÁN.

Bordeauxból jelenti a Havas iroda: Csütörtökön délután tartott minisztertanácsban beszéltek meg azokat az irányelveket, amelyek alapján a francia megbízottak a fegyverszüneti tárgyalásokat folytathatják. A Petit Parisien, amely ezt a hírt közli, hozzáteszi, hogy a bordeauxi városházán Marquet elnökletével ötven képviselő azt a javaslatát fejezte ki, hogy Petain marsall köré csoportosulnak és segítségére lesznek nehéz feladata teljesítésében. Nagy taps kísérte Laval volt miniszterelnök azon kijelentését, hogy nem aggódik Franciaország sorsa miatt, mert a nemzetet meg fogják menteni.

Ismét bombázták az olaszok Máltát és Bizertát

Rómából jelenti a Stefani ügynökség: Az olasz hadsereg főparancsnokság valahol Olaszországban kiadott 10-ik számú jelentése a következőképpen hangzik:

Péntekre virradó éjszaka Bizerta és Málta légi támaszpontokat újból sikeresen bombáztuk. Felderítő repülőink szünet nélkül ellenőrizték az ellenség földközi-tengeri támaszpontjait. Északafrikában a hadműveletek tovább folynak és annak ellenére, hogy ezek csupán taktikai tere szorítkoznak, az

Reynaud visszaérkezett Bordeauxba

Genf-ből jelentik: Mint Bordeauxból hivatalosan jelenti Petain marsall miniszterelnök pénteken kihallgatáson fogadta Reynaud volt miniszterelnököt, aki néhány napos londoni tartózkodás után visszaérkezett Franciaországba. Úgy tudják, hogy Petain arra kérte elődjét, sürgősen gyakoroljon nyomást franciaországi és angliai politikai barátaira, hogy az eddigi Franciaországgal szemben folytatott híreszteléseket azonnal szüntessék be.

ELSÜLLYESZTETTEK EGY ANGOL FELFEGYVERZETT KERESKEDELMI CIRKÁLÓT.

Az angol admirális jelentései: Az Andania felfegyverzett kereskedelmi cirkálót német tengeralattjáró elsüllyesztette. A személyzet két tagja hiányzik. A többiek egy angol kikötőben partra szállottak. A Junier felfegyverzett halászhajó, amely az északnорvégiai vizeken működik, hosszabb idő óta nem adott hírt magáról és így elveszítettnek tekinthető.

MAROKKO ÉS FRANCIAORSZÁG KÖZÖTT MEGSZÜNT A TELEFONÖSSZEKÖTTETÉS.

A Reuter-ügynökség jelenti: Marokkó és Franciaország között megszűnt a telefonösszeköttetés.

NÉMETORSZÁG BÖVEN EL VAN LATVA ELEMISZERREL.

A DNB jelenti: A londoni rádió és más angol források azt állítják, hogy Németországban négy hónapon belül éhínség fog kitörni. Ez természetesen propaganda célokat szolgál, mert nincsen szó sem rossz termésről, sem kártokozó férgéről, sem száj- és körömfájási járványról. Oroszországból rendszeresen ékeznek a búza-szállítmányok és Németország háborús készletei még érintetlenek. A jövő télen a vaj, tojás és húsellátás nagyobb lesz, mint a háború kitörésekor.

SVÁJC ÉS SPANYOLORSZÁG FELE TARTANAK A FRANCIA MENEKÜLŐK.

A DNB jelenti: Az elmúlt éjszaka 28.000 főből álló szövetséges hadosztály átlépte a svájci határt. A hadosztály 16 ezer embere lengyel volt, 12.000 pedig francia. A hadosztály teljes felszereléssel, 7800 lóval Saint Ursanne mellett lépte át a határt, ahol lefegyverezték és internálták őket. A francia hadseregnek mintegy 40.000 katonája érkezett eddig svájci területre.

Madridból jelentik: Spanyolországba egyre nagyobb számmal érkeznek menekülők az utóbbi napokban. A menekültek között a napokban lépte át a határt Van Zeeland volt holland miniszterelnök és a volt római lengyel nagykövet is. A menekültek mind nagyobb méreteket öltő bevándorlása következtében a spanyol hatóságok megszigorították a határok ellenőrzését.

ellenség tíz repülőgépet és körülbelül 40 harckocsit vesztett. Ugyancsak ezen az éjszakan bombatámadást intéztünk Marsa Matruha ellen és a légi kikötő területén hatalmas tűzvész keletkezett. Kelet-Afrikában egy eredmény nélküli ellenséges repülő-támadás során két angol repülőgépet lelőttünk. Az ellenség érezhetően csökkentette nemzeti területünk feletti repülő-támadásait. Olaszország felett az elmúlt napon egyetlen bomba esett le a nyílt mezőre, ez azonban nem okozott kárt.

Japán követeli az angol fegyverszállítások beszüntetését

A tiencsini zár megszüntetése

Tokióból jelentik: A francia kormány azzal a határozatával kapcsolatban, hogy Indokínán keresztül megszakítja a csunking-i kormány részére történő hadianyagszállítást, a külügyminisztériumban kijelentették, hogy Japán hasonló intézkedések életbeléptetését kéri Angliától is. A japánok ugyanis szeretnék, ha az angolok beszüntetnék a hadianyagszállítást Birman keresztül.

A DNB jelenti Tokióból: A „Nagy tömegek szociális pártja” határozati javaslatot juttatott el a kormányhoz és ebben azt kívánják, hogy Japán német-olasz tengelypolitikát foly-

tasson. Japánnak meg kell szüntetnie azonnal a diplomáciai összeköttetést az Egyesült Államokkal és Angliával és Francia Indokína és Holland-India bevonásával gazdasági blokkot kell létesítenie.

A DNB jelenti: Tegnap este megszüntették a korlátozó intézkedéseket Tiencsinben és a barrikádokat is eltávolították. A japán-angol egyezményt a tiencsini japán főkonzul hozta nyilvánosságra és örömmel állapította meg, hogy a terroristák elleni harcot közösen fogják folytatni.

Őszinte vallomás

Vallomást teszek. A súlyos pillanatban, amely várva és mégis váratlanul robogott be a történelem országútján a jelenbe, az olasz hadüzenet bejelentésének drámai pillanatában egy gondolatparancs futott fel tudatomba lelkeim aknáján: elemezd meg magad! Kutasd ki, tárd föl, mit éreztél a bemondás percei alatt és közvetlenül utánuk?

E parancs valódi rendelkezés volt, elháríthatatlan. Éreztem, oly erővel, amely akkor lép föl, ha egy ösztön hajt valamire, éreztem, hogy a teljesítés elől nem térhetek ki, bármi is történjék. Csak erre tudtam gondolni, de nem tudtam, hogy miként fogjak hozzá? Homályosan éreztem, hogy a parancs teljesítése nem olyan egyszerű, viszont azért a feleletet igen egyszerűnek gondoltam. Mit éreztem? Istenem hát... hát... mit is?... Egyetlen szóval, vagy legalább egy mondattal szeretném kifejezni... Megrendülést?... Igen, de ez a lényegből mit sem mond. Szomorúságot? Ennél többet: fájdalmat, igen, nagy testi fájdalmat éreztem. Jól emlékezem: olyan volt ez, mintha egy finom tüvel át szúrták volna a szívemet.

Kezdem érteni, hogy a feladat, amelyet önmagamtól kaptam, nem olyan egyszerű mégsem. Annyival is inkább... Igen, határozottan emlékszem: lelki bensőm, mintha kivetett volna valamit magából, akkor megkönnyebbült. Vegyük csak számon ezt a kidobott terhet. Nem lehet ez más, mint a feszült várakozások összegyűlt salakja. Napok óta ideges izgalomban vártam a beavatkozás tényét s amikor megérkezett, a feszültség megszűnt. Már sokszor tapasztaltam magamon: a rossz várása rosszabb, mint a bekövetkezése. Az örömmel is így vagyunk, vagy talán mondhatom: mindnyájan így vagyunk. Az öröm várása jobb, mint mikor belép jelenünkbe. Micsoda bölcsessége ez a teremtésnek! Képzeltük el: ha beteljesüléskor nem következne be az érzés felhígulása, az történnék, hogy egyszemélyen nem bíránk ki. Sem a nagy fájdalmat, sem a nagy örömet.

Szóval itt van a háború nagyarányú kiszélesedése, nem kell rá többé várni. Ez a tény egy nagy fájdalmat és bizonyos lelki megkönnyebbülést okozott, de ugyanakkor megmozdult bensőmben egy másik érzés is. Hirtelen jött gondolat, mint villám megjelenése s eltűnése, egyéni helyzetem vizsgálom az általános képen. Ez a helyzet aránylagosan megnyugtató. A mi földdarabunkon nem történik változás. A fájdalom mellett meglapulón, szegyenkezve, mint sötétben halovány fényrengés, megjelenik az öröm. Állati érzés, tudom, szegyelni való, de mit tegyek, így volt. Megpróbálok birkózni vele. Leszidom magamat. „Hogyan tudtál egyszerre fájdalmat is, örömet is érezni!? Ez nem egyéb, mint a bibliai langyosság: vagy hideg légy, vagy meleg, de langyos semmi esetre sem, mert az útálatos. Vagy fájjon a szíved, vagy örüljön. Különböző is: tudod-e, honnan ered fájdalmad a hír hallatára? És miért nem tudja elűzni az öröm?”

Igy tusakszom magammal az elemzés perceiben. Érzem, hogy az utolsó kérdés minden másnál fontosabb. „Honnan ered a fájdalmad!? Egyéni sorsodban nem történik változás. Hogy messzi földeken földrengető harcok dúlnak, téged nem érint. Nem halod, nem látod a borzalmat, rendes, vagy majdnem rendes polgári életet élsz családotd körében. Miért fáj tehát a szíved?” Járjunk el rendszeresen. Vizsgáljuk meg a két egyidőben fellépett ellentétes érzés gyökerét a lélekben. Kezdjük azzal, amelyiknek vizsgálata könnyebb: az örömmel. Már tudjuk, hogy állati érzés. Gyökere az ösztönök világába nyúlik. Ős gyökér... Kírthatatlan. Az ösztön, amely táplálja, az önzés...

És a hirtelen megrohámó fájdalom? Egy bizonyos: az emberi önzéshez semmi köze. Hol van eredete tehát? Miután az örömmel ellentétes, gyökerét az önzetlenség táplálja talán?

De van-e ilyen emberi ösztön: önzetlenség? A felelet rövid és elutasító: nincs!

Az ösztönök mindnyája az önzést nevezheti édes anyjának. Nincs ösztön, amely ne az egyén védelmét szolgálná, szemben mindazzal, ami rajta kívül áll. Nem, ez a fájdalom nem ösztönös. De tudatosnak sem mondható abban az értelemben, hogy az ész rendelte el. Hiszen megrohant, letépert, úgy tört rám, mint az ösztönös erők, parancsolóan.

Gyökere talán a lélek egy másik tartományában keresendő. Ez a tartomány sziget az ösztönök tengerében. Ez ember egy tragikus sorsú vágyából keletkezett, abból, hogy a szép és a jó felé haladjon.

Igen, embertársaim millióinak felmérhetetlen háborús szenvedései fölött érzett fájdalom gyökere ebbe a szigetbe mélyed, az önzetlenség szigetébe. Nemcsak tudom, vagy érzem, de szenvedem is a humánusot... Egyszerre tudok feleletet nagy fájdalommal szenvedni és nagy örömmel örülni... Melyik a nagyobb? Az öröm-e, vagy a fájdalom? Itt van a kutya eltemetve, amint népiesen mondják. Az emberiség sorsa e két érzés viszonyától függ. Most még nagyobb az önző öröm, mint az önzetlen fájdalom. Egyszer majd olyan nagy lesz a fájdalom, hogy ha nem is tudja megsemmisíteni az önzés örömét,

Este 2-3 szem
Artin

de elnyomhatja, megfékezheti, akkor... akkor már nem lesz oka háborús szenvedésekért fájni a szívemnek. Hiszem!

Bérozay Lajos

Roosevelt kormányába hívta az ellenzék két háboruspárti tagját A beavatkozás a Csendes Óceánon súlyos helyzetet teremt

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök megbizta a Fehér Ház titkárát, hogy a két köztársasági párti miniszter kinevezésével kapcsolatban közölje, hogy Stimsonnak és Knoxnak a kormányba való meghívása összefüggésben áll azzal az erős nemzeti érzéssel, amely a mai válság során megnyilvánul. A kinevezések hasznára vannak a nemzet érdekeinek és másról nincs is szó. Közölte az elnökség titkári hivatala a sajtóval azt is, hogy Roosevelt elnök elfogadta Sumner Welles külügyi államtitkár helyettese ajánlatát, hogy a pánamerikai gazdasági érdekeket az európai ügyekkel kapcsolatban hívják össze.

A GIORNALE D'ITALIA SZERINT AZ UNIÓNAK NEM ÉRDEKE A BEAVATKOZÁS.

Rómából jelenti a Stefani ügynökség: Németország és Olaszország — írja a Giornale d'Italia — a háború utolsó felvonásának lejátszására készülnek, ami Nagy-Britannia egyenes megtámadása. Nyilvánvaló, hogy Anglia bátoritani igyekszik a franciákat az olasz-német feltételekkel szemben és azt reméli, hogy ezáltal a háború elhúzódik és ez alatt az idő alatt

megtörténik az Egyesült Államok pénzügyi és katonai beavatkozása.

Franciaország ellenállása azonban a fegyverszüneti kérés után nem eredményezhet mást, mint emberélet pocsékolását és a Németország és Olaszország által megszabott feltételek súlyosbodását. A felelős francia kormány tudja ezt és Petain tábornagy még igyekszik menteni, ami menthető.

Bárhogyan is történjék, ha sikerülnek az angol próbálkozások, Olaszország és Németország azonnal és hatásosan válaszol. Ami az Egyesült Államokat illeti, ennek a nagyhatalomnak nem

érdeke, hogy megsértse a Monroe-elvet, mert Amerikának az esetleges beavatkozása precedenst teremtene, amely csak arra volna jó, hogy az európai hatalmak valamikor beavatkozzanak az Újvilág ügyeibe.

Máskülönben az Egyesült Államok tudják azt, hogy az európai háborúba való belépésük súlyos helyzetet teremtene a Csendes óceánon, ahol Északamerikának nagy érdekei vannak. A lap végül azt írja, bárhogyan is alakuljanak az események, Németország és Olaszország el vannak határozva arra, hogy megszerezzék a győzelmet, amely visszaadja Európának az igazságot, a békét és termékeny együttműködést biztosít.

BIZOTTSÁGOK AZ EURÓPAI GYERMEKEK SEGÉLYEZÉSÉRE.

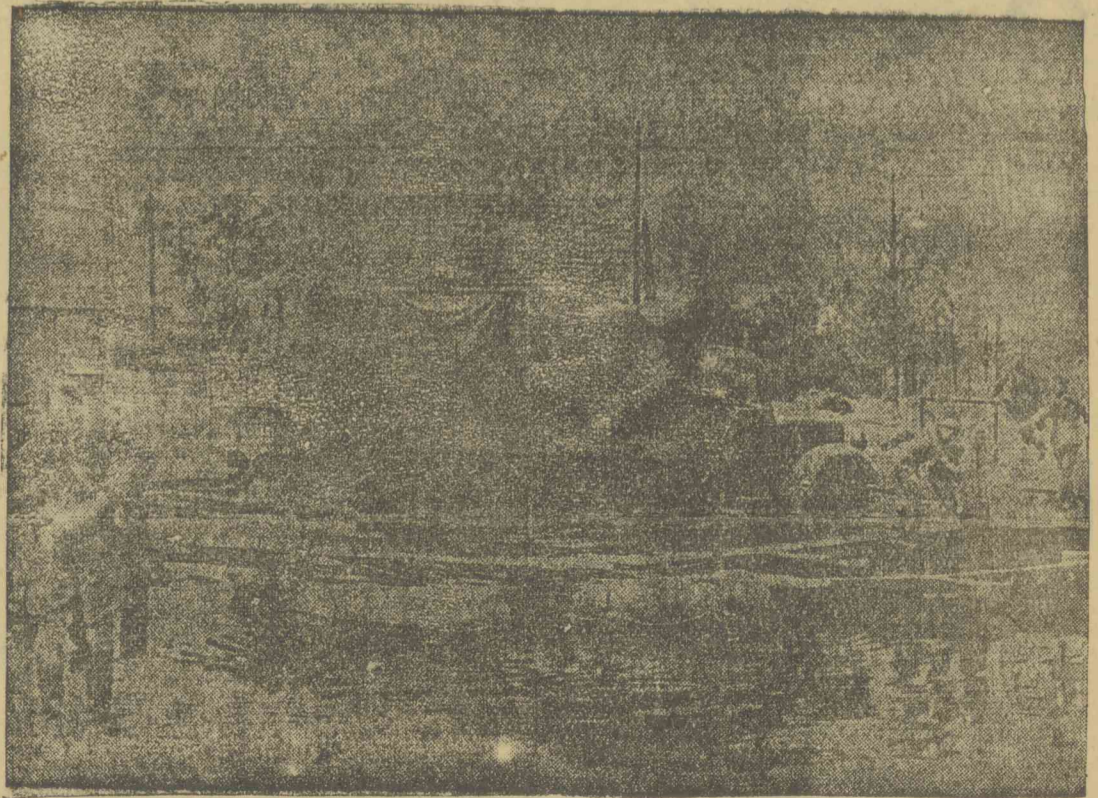
Newyorkból jelentik: Amerikában megalakult az európai menekült gyermekek segélyező és gondozó bizottság. Roosevelt felesége ideiglenesen elvállalta a bizottság elnöki tisztségét.

(Rador)

Magyarország a Duna-medence békéjéért

Budapestről jelentik: A Politika című jugoszláv lap budapesti munkatársának illetékes helyről nyilatkozatot adtak, amely szerint Magyarország világosan és kétértelműség nélkül kijelentette, hogy a tengelyhatalmak mellett áll. Magyarország továbbra is a Dunamedence békéjének fenntartását kívánja és szomszédaival sikerült a jószomszédi viszonyt megtartani. Jugoszláviához különösen jó viszony fűzi Magyarországot.

(Rador)

A felrobbantott hid helyén hadi hid épült, melyen átvonulnak a csapatok.

A VADÁSSZSÁKMÁNY

Volt egyszer Temesvárott három jóbarát, három előkelő és gazdag földesúr, akik mindhárman pompás kedélyű, tréfás emberek hírében álltak. Olyan bizalmas lábon éltek ezek egymással, hogy nem egyszer meglehetősen erős tréfákat is megengedtek maguknak egymással szemben, anélkül, hogy valamelyikük azt zokogta volna. Mindhárman szenvedélyes vadászok is voltak és akkoriban alig akadtt náluknál jobb vadász a város területén. Állandóan együtt vadásztak és így vadásztestvérek is lettek olyan benső barátsággal, hogy esetleges elhídegülésre egyikük sem gondolt.

A közeli környék akkor vaddús volt kis négylábúakban. Az annak idején még nagy kiterjedésű erdőségeken őzek, fácánok tanyáztak, a nádasokban otthonos volt a róka, a mocsarakban pedig különféle vízi szárnyasok fészkeltek. Így tehát változatos volt a vérbeli vadászok szórakozása. Ezzel azonban nem érték be, hanem nagy vadakra is eljárogattak távoli vidékekre. Egy alkalommal valahol a nadrági hegyekben medvevadászaton voltak a temesvári vadászok, az említett három jóbarát is, de kerülték őket a vadászszerecsé. Már-már letettek a reményről, hogy vadászszákmánnyal térhesse nek haza, amikor az állás közelében, amelyen éppen az egyik barát várta a vadat, hirtelen megzörrentek az erdő bokrai, az erdő mélyéből letördelt ágak recsegése-ropogása közeledett a vadász felé. Egy fa mögé húzódtott a vadász, onnan lesett a zaj irányába és csakhamar megdöbbsant a szíve, mert a fák közül előbaktatott egy nagy barna medve. Az állat körülnézelő-

dött, azután felállott hátsó lábaira, éppen a vadász rejtékével szemben. A vadász a medve lapockájára irányított egyetlen lövéssel leterítette az állatot. A medve élettelenül bukott a földre.

Persze nagy volt a vadásztársaság öröme, lelkesen megéljenezték szerencsés társukat a remek vadászszákmányért, amelyet az egyéb elejtett vaddal együtt tehervonatra adtak fel a távoli vasúti állomáson a temesvári gyárvárosi állomásra szóló rendeltetéssel. A vadászok pedig a személyvonattal előretartak. Temesvárott azután eldicsekedtek a szákmányolt gyönyörű medvével, majd az érdeklődők sokaságával, akik közt nőismerősök is voltak, a vadásztársaság kivonult a vasúti állomásra, hogy illően fogadja a nagyszerű vadászszákmányt. Amikor Orsova felől megérkezett a tehervonat, az egybegyűlt társaság kíváncsian állta körül a vasúti kocsit, amelyben a többi leterített vaddal együtt békésen feküdt a három jóbarátok egyike által lelőtt medve — vaskarikával az orrában. Erre a látványra a férfiak meglepetve összenéztek, az egyik fiatal leány pedig, Annuska kisasszony, csacsogva kérdezte apjától:

— Papa kérlek, a vad medvéknek is vaskarika van az orrukban? Én azt hittem, hogy csak a táncoló vásári medvék hordanak ilyen karikát.

A szerencsés vadász, aki a medvét leterítette, erre dühtől remegő hangon felkáltott:

— Uraim! Ki engedte meg magának velem szemben ezt a komisz viccet?

Hamarosan kiderült, hogy az egyik jóbarát, a Tóni, kockáztatta meg a merész tréfát. Mialatt Temesvár felé jövet a rékási állomáson

vesztegelt a medvét szállító vonat, ő huzatott vaskarikát a medve orrába. Egy ottani kovács segítségével hajtotta végre a tréfát, hogy az a látszata legyen, mintha az elejtett medve nem az erdő veszedelmes vadállata, hanem medve-táncolatoktól megszökött és az erdőbe visszamenekült szelidített állat lett volna.

A vadászönérzetében megbántott barát olyan komolyan megsértődött, hogy fegyveres elégtételt követelt Tónitól. És a harmadik jóbarátnak csak nagy fáradozás és rábeszélés árán sikerült a lovagias ügyet békés uton elintézni. De a régi barátság és vadásztestvériség a kettő között mindvégig elhidegült.

Oxel Rónay Mihály báró

A meglepetések mögött

Néhány nappal ezelőtt egy fénykép jelent meg a német sajtóban: Maubeuge egyik sarkerődtornyát mutatja, 10—20 centiméteres „tölcsérektől” átlukgatott betonkupolával... A németek állítólag folyékony levegővel töltött, különleges lövedékekkel tették hasznavehetővé Gamelin védekező stratégiájának alapjait... Ha folyékony levegő kerül a szabadba, akkora hőmérséklet kötélik le, hogy a mínusz 200 Celsius fokú fagyasztás nyomán a közvetlen környezet „megolvad”... A francia erőd-övezetet — de már a belga Albert-esatorna védelmi állásait is — ilyen átfagyasztással bénította meg a német haditudomány.

A lengyel háborúban megismerkedtünk a lángszóró harcokcsikkal; a sommi áttörésnél pedig már repülőgépre szerelt lángvetők állították meg a 70 tonnás francia páncélosok ellentámadásait...

A színes francia hadosztályokat szíreázó Junkersek üvöltése, meg a bömbölőbombák kataklizmája tette aléltá: Corap tábornok tragédiáját tehát a „hangok háborúja” pecsételte meg.

*

A haditörténelem minden háborúról feljegyzé a szokatlan hadmozdulatokat; minden hadvezetés tehát meglepetéseivel „közkinccset” gyarapít... Az alig néhány hetes német offenzíva azonban annyit újítással szolgált, hogy önkéntelenül is felvetődik a kérdés: mi lehet az oka a szövetséges vezérkarok tanácsatlanságának? Elvégre a francia tábornoki kar tudásáról csak a legnagyobb elismerés hangján beszélt az egész világ, de éppen azért, mert szellemileg legképzettebb elitől van szó, a feltűnés kétszeres, hogy éppen felkészültségében oly nyomasztó a német fölény... Most nem beszélünk a mennyiségek harcáról, nem is arról van szó, hogy a német nehézipar négy-öt évvel megelőzte a szövetségesek hadianyaggyártását, hanem, hogy a német haditechnika hallatlan fejlődéséről Páris és London — szinte azt mondhatni — semmit sem tudott?...

... Amikor a rotterdami repülőteret megszálló tízenkétezer főnyi német légigyalogság már félnapos csatában védte és tartotta a holland védelem sárbástyáját: London és Páris csak Rómán keresztül értesült arról, hogy a lengyelországi térségekben kiképzett német ejtőernyősök ezredei mély-séges titokban készültek a már pontosan megvalósított feladatra...

Angliában a müncheni kompromisszumot annak idején az Intelligence Service csődjének számlájára írták. „Anglia eiktészt” — írták a londoni vezető lapok és mindennek immár két esztendeje... Azóta pedig egymást érik a meglepetések és ha valaha bünbakkokat keresnek majd a nyugati történetírók, bizonyára külön lapokra terjed a vád a Berlinben működő angol és francia megfigyelők mulasztásait illetően...

*

Hogy volt mindez lehetséges?... A nyugati nagyhatalmak közvéleménye váltig hangoztatta, hogy Európát „forradalom rázza”, de hogy mit jelent mindez társadalmilag, arra csak lassan eszmél a világ.

Sir Neville Henderson, az utolsó berlini angol nagykövet emlékirataiból tudjuk, hogy küldetésének meghíúsulása nagyrészt a vele szemben „elzárkózott” német vezetőréteg megközelíthetlenségének a következménye... A berlini szövetséges diplomáciai kar tagjainak nyílt panasza, hogy nem tudtak „betekinteni” a szándékokba és birodalmi elhatározásokba... Közben más egyéb is közrejátszott: a német társadalmi kapcsolatoknak hajszálerezete — éppen a forradalom következtében tökéletesen átrendeződött. Az angolok és franciák természetesen látogatták a német iparvezérek családjait, de a birodalmi trösztök és kartelek élén mindenütt új személyiségek irányították az évekre előre felvázolt munkát; ezekhez pedig soha külföldi megfigyelő hozzá sem férközhettek. A szalonok tárgalgása nem árult el semmit... Nevezzzék akárhogyan is: a mal háborút eldöntő német hadigazdálkodás vezérkarának titkaiba külföldi megfigyelő soha nem tekintett, mert másképp nem képzelhető el az a tájékozatlanság, ami a nagyhatalmak kormányzata részéről Németországgal kapcsolatban naponta megnyilvánul.

Kokas Miklós

Ma és a következő napokon:

KALIFORNIAI KALAND

Főszerepben: Gary Cooper — Marlene Oberon.

Apollo: A családi titok és A sors lovasai.

C
A
P
I
T
O
L
O
B
A
N

A győzelmes német hadsereg nyomában...

Mit lát egy amerikai újságíró a front mögött?

Kétezer kilométeres utat tettek meg külföldi újságírók a német hadsereg nyomában. Hat napig tartott útjuk a holland, belga, északfranciaországi csatamezőkön. A fővezérkar tíz gépkocsiján olasz, spanyol, norvég, svéd és amerikai újságírók járták be a közelmúlt nagy harctéri eseményeinek színhelyét. Erről az útról számol be Juan Jwersen Thoma amerikai újságíró.

UTAZÁS FRANCIAORSZAGON KERESZTÜL

Midőn Maastricht, Lüttich, Namur és Charleroi helységeken áthaladtunk és átléptük Franciaország határát, feltűnt, hogy csak egyes pontokon találunk nagyszabású pusztítást, különben 15-20 kilométeres szakaszon sértetlen faluk békés képe bontakozott ki előttünk. Egyes helyeken viszont a pusztulás legborzalmasabb képe tárult szemünk elé. Teljesen elpusztított állások, ágyúk, tankok, gépkocsik romhalmazai tűnnek elő. A franciák, angolok és a belgák az egyes elvesztett ütközetek után 20-30 kilométer távolságokra voltak kénytelenek visszahúzódní. Nem volt tehát szükség arra, mint a világháborúban, hogy minden egyes négyzetkilométerért harcoljanak.

Maubeuge 25.000 lakosú városkában egyetlen ház sem maradt épen. A romhalmazban egyedül Danton szobra áll sértetlenül. A szobrok ebből a földi pokolból nagyrészt sértetlenül kerültek ki. Amidőn néhány nappal később az összelőtt Boulogneban Jean Battiste és San Martin tábornok, Dunkerqueben pedig Jean Bart épségben maradt emlékműveit megláttuk, önkéntelenül is arra gondoltunk, hogy a német bombázók bámulatos pontossággal tudnak célozni és csak azt pusztítják el, amit hadászati szempontból fontosnak tartanak. Ezt igazolja az országutak kitűnő állapota is. A hadszíntér kétezerkilométeres szakaszán az utak mindenütt teljesen épek maradtak, ellenben akárhányszor szemtanúi voltunk a műúttól 100-200 méterre fekvő vasúti vonalak szétbombázott roncsainak. A Stukák vigyáztak az utakra, mert a német hadsereg a motorizálásra van berendezve és a mozgékony, valamint az utánpótlás kizárólag az országutakon folyik.

HÁBORU KATONASÁG NELKÜL

Napokon keresztül járjuk a hadszínteret, a francia és flandriai csaták színhelyét és alig látunk katonaságot. Egyes helyeken kis csoportok tűnnek fel, de általában véve

sorkatonaság csak az első vonalban van.

Négy-öt kilométerrel a front mögött dr. Todt munkáseregei dolgoznak, utakat, hidakat építenek, vasútvonalakat állítanak helyre. Szemben velük ezrével vonulnak az angol és francia hadifoglyok. Elöl egy szuronyos katona, a menet végén is egy. Lerongyolt, fáradt emberek, a háború rémképei. Az útmenti árkokban hadianyagok, ágyúk, gépkocsik óriási tömegei, összétörve, elpusztítva.

Maubeuge, Cassel, St. Omer, Boulogne, Calais, Dunkerque, romok és pusztulás mindenfelé. A gulyáságyúkban még ott az étel, a töltött ágyúk az állásokban, léghárítók és gépfegyverek csövei az

Újból megnyílt a gyárvárosi uszoda és fürdő

A gyárvárosi liget mellett, az árvaházzal szemben levő, Ujori Igiena fürdő és uszoda újból megnyílt. Új kezekben, modern felszereléssel bővítve, a nagy fürdőmedence frissen helyrehozva, a kabinsor tisztán és kényelmesen berendezve várja a jobb közönséget, amely az utolsó három évben kénytelen volt nélkülözni ezt a kedvelt uszodát. Központi fekvése révén és a közönség igényeinek megfelelően modernizálva, ez a nyári fürdő új tulajdonos vezetése alatt rövidesen ismét keresett helyre lesz a nyári meleg ellen a hűs vízben menedéket kereső közönségnek. A tágas medence naponta friss és átszűrött vizet kap a Begából úgy, hogy a víz mindenkor tiszta és az egészségre üdítő hatású lesz. Alkalmazott az új tulajdonos egy uszobajnoknót, aki a leányokat tanítja uszni, míg a fiúk rendelkezésére kitűnő uszómester áll. A fürdő egész napon át nyitva van és mérsékelt árai, valamint kényelme — ha az időjárás is úgy akarja — élénk forgalmat ígérnek. Temesvár egykor legnépszerűbb uszodájának. Kitűnő alkalom kínálkozik napfürdőzésre is és a tiszta homokban kényelmesen lehet napozni, pihenni.

ég felé fordulva, megkezdett borosüvegek, mind a német támadás gyorsaságát mutatják. Látszik, hogy ezeket az állásokat védőik pánikszerű menekülésben hagyták el.

Miként történhetett mindez? A franciáknak és az angoloknak nem volt felderítő tevékenységük, nem tudták a német stukákról? Mi lehetett az oka, hogy száz és száz gépjárműből álló oszlopot egy tömegben lehetett elpusztítani?

Erre a válasz csak ez lehet: a németek abszolút légi fölénye. Beszélgettünk hadifoglyokkal, a romok közt maradt polgári lakossággal; egyöntetű volt a válasz:

— Angol és francia gépeket alig láttunk, ellenben a németek jöttek szakadatlanul éjjel és nappal.

DUNKERQUE ELŐTT

Dunkerque-től délre Bergues községbe érkeztünk. A községet csak a megmaradt tüskös romok, fekete fialak jelképezik. Előttünk még a gyalogság szuronyos puskákkal kutatja át az egyes házakat, de ellenséget sehol sem talál. A polgári lakosság a pincékből jön elő. Könnyes szemekkel, sápadtan, szinte tántorogva kerülnek a napfényre.

Nyolc napot töltöttek a romok alatt, állandó halálfélelemben,

az ágyúk és a repülőgépek szakadatlan támadása közepette. A meggyötört, napok óta éhező lakosság a német tábori konyhákhoz vánszorog, ahol bőségesen ellátják étellel. Dunkerque felé haladva, a pusztulásnak egyre szörnyűbb képe tárul elénk. Két kilométer távolságon 1800 szétlőtt angol gépkocsit számoltunk. Fegyverek legkülönbözőbb tömegei, felszerelési cikkek, elhullott lovak százai terülnek el szanaszétjfel.

A ROMOK KÖZÖTT

Bejutunk Dunkerque-be. Nincs egyetlen épségben maradt ház. Az uccákat több méter magasan romhalmaz borítja.

A távozó megyei prefektus megerősítette a románság és a kisebbségek közötti harmóniát

Popovici Virgil ezredes, volt prefektus bucsuztatása

Popovici Virgil ezredes, Temestorontál megye volt prefektusának tiszteletére a temesi királyi helytartóság hatvan teritékes bankettet rendezett a Palace kávéház különtermében. A bucsubanketten résztvett Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, Baran Coriolan dr. főpolgármester, Tieran Emil dr. megyei prefektus, Warth Péter dr. alpolgármester, a Nemzeti Újjászülletés Frontjának megyei és városi vezetői és a meghívott előkelőségek. Az első pohárköszöntőt Marta Alexandru dr. királyi helytartó mondotta és elismerését fejezte ki a volt prefektusnak, — aki feleségével együtt jelent meg a banketten, — azért a sikeres munkásságért, a melyet a megye élén kifejtett. Hangoztatta, hogy éppen a mai nehéz időkre való tekintettel különösen értékeli a volt prefektus kifejtett eredményes munkáját és kellemes kötelességének tartja, hogy ezért köszönetet mondjon.

Majd Popovici Virgil ezredes feleségéhez intézett szavai után a volt prefektus egészségére üritette poharát.

Tiucra Patrichie dr. főesperes szólalt fel ezután és köszönetet mondott a volt prefektusnak azért a megértésért, amelyet az egyház ügyei iránt tanúsított és azért a támogatásért, amelyben a papságot kulturális munkája kifejtésénél részesítette.

Coste Iuliu dr. képviselő, a Nemzeti Újjászülletés Arcvonalának megyei elnöke a volt prefektusnak az arcvonal megszervezése körül szerzett érdemeit méltatta.

Madamcovici ezredes, a nemzeti gárda tartományi parancsnoka, a nemzeti gárda nevében üdvözölte a volt prefektust.

Az üdvözlésekre Popovici Virgil ezredes válaszolt a felköszöntőkre és rámutatott azokra az eredményekre, amelyeket a megye élén elért. Kiemelte, hogy mindenkor teljesítette kötelességét. Hangoztatta továbbá, hogy igyekezett behatolni a nép lelkébe és

megerősítette a románság és a kisebbségek

LÁTOGASSA MEG

Budapestet

a Duna királynőjét

a gyönyörű fekvésű fürdővárost

Felvilágosítással szolgál:

Budapest Székesfőváros

Idegenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.

Telefon: 181.213, vagy 181-349

A 40.000 lakosú városban alig maradt életben néhány száz menekült.

A legborzalmasabb pusztítást maguk a szövetségesek végezték. Az ittmaradtak egy szál ruhában, remegő testtel, könnyező szemekkel nézik az összelőtt várost. Árván maradt asszonyok, halott gyermekekkel a karjukon, megöszült férfiak próbálnak az összelőtt házak között ingóságáikból valamit megmenteni. Közel a tébolyhoz merev szemekkel csetlenek-botlanak a férfiak és nők az uccákon, hirtetve az átélt napok borzalmaikat.

És mindez csupán előjátéka volt a kikötőben élénk táruló képnek. Láthatatlan a látvány. A medence öblében felborult és elsüllyedt hajók egymás hegyén-hátán. A kikötő bejáratát védő körmoló szótrombolva. Az egyik olajtartály még most is magasra törő lángokkal ég. A parton ágyúk, gépfegyverek, gépkocsik elhagyatott sora. Alig sérültek, látszik, hogy az izgalmas menekülés közben az emberi élet fontosabb volt, mint a hadieszköz. Száz,

— nem, ezer és ezer halott borítja a kikötő partját. Fegyverek, egyenruhák, municiók hihetetlen mennyisége tornyosul a parton.

Az angol expedíciós csapatok nyomai...

közötti harmóniát.

Kivánom — mondotta —, hogy ez az együttműködés még szorosabb legyen. Nem tettem különbséget soha a nemzetiségek között — folytatta — és igyekeztem az összes kívánságokat teljesíteni és a panaszokat orvosolni. A kisebbségi sajtó lojálisan támogatott munkámban és megkönnyítette azt. Azután köszönetet mondott Marta Alexandru dr. királyi helytartónak a támogatásért, majd ama reményének adott kifejezést, hogy Tieran Emil dr. megyei prefektus vezetésével a megye tovább halad a fejlődés útján. Végül öfelsége Carol király dicsőségére, a helytartóság és a megye fejlődésére emelte poharát.

Tíz évi fogházra ítélték egy hitvesgyilkos gazdát

Pai Leonte hetvenkét éves aradmegyei, Szabadhely községben lakó gazda, éveken keresztül rossz viszonyban élt családja tagjaival. Az öregember vejére iratta a házát, de később megbánta ezt és azóta állandó volt köztük a perpatvar. Az elmúlt év december 24-én ismét veszekedni kezdett az ágyban fekvő beteg feleségével. A gazda rátámadt az asszonyra és addig verte, amíg meghalt. Utána elment a szomszédokhoz és azt mesélte hogy felesége meghalt. Az orvosi vizsgálat azonban megállapította, hogy a beteg asszonyt halála előtt súlyosan bántalmazta és ezért gyilkosság miatt megindult ellene az eljárás. A temesvári büntetőtábla tegnapi tárgyalásán a gazda azzal védekezett, hogy családjának tagjai éveken keresztül rosszul bántak vele és semmibe sem vették. Ez keserítette el annyira, hogy civakodó feleségére támadt és megverte. Hangoztatta, hogy nem akarta megölni az asszonyt. A tanúk kihallgatása és a perbeszéd után Lambrino Gheorghe elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint Pai Leontet tíz évi fogházra ítélték.

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

18-10 és este 10 óra után: 28-17

ÖREG ÓRA

Kis szobámban öreg óra
Ketyegi a perceket;
Kopott szegény... Vajjon él-e,
Kié egykor lehetett?...

Nem is tudom, hány tavasznak
Lehetett a tanuja:
Minduntalan le-leesik
Kis és nagy mutatója.

Fel-felhuzom, nekidul,
De — egy, kettő... meg is áll,
Ide rázva, oda rázva,
Mégint tovább sántikál.

Ki tudhatja, hogy szegénynek
Mi nyomhatja a szívét,
S vénségére, hogy mi tette
Oly fakóvá a színét.

Ki tudja, hogy mért sántikál
Mint gondolhat magába,
Lehet érzi, nincsen messze
Rég óhajtott halála.

Kosztolánszky István.

— **Öfelsége ma rádiószózatot intéz az országhoz.** Bucurestiből jelentik: Ma, szombaton este 11 órakor Öfelsége II. Carol király rádióbeszédet intéz az ország népéhez.

— **Új román-magyar fizetési egyezmény.** Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank körlevelet küldött a pénzügyminiszternek, amely szerint július 1-től új magyar-román fizetési egyezmény lépett életbe. A Magyarországból Romániába irányuló kivitellel kerülő áruk ellenértékét a vasárnap kivételével a román importőrök úgy fizetik, hogy a Román Nemzeti Banktól pengő igénylést kérnek. A Román Nemzeti Bank ezután a magyar áruk ellenértékének 90 százalékát pengőben fizeti ki, 10 százalékot pedig lei számlára vezet. A pengő hivatalos árfolyama a magyar importőrök részére 26.50, a román importőrök részére pedig 27 lei.

— **A budapesti orosz követ fogadóestéiye.** Budapestről jelentik: A budapesti szovjet követ és felesége fogadóestélyt rendezett a követség épületében, ahol megjelentek Csáky gróf külügyminiszter, Ulain Reviczky sajtófőnök, a román, német, olasz, bolgár, litván, görög, eszt és japán követek és még számos előkelőség. Az estély során bemutatták a „Nagy Péter” című szovjetfilmet. (Rador.)

— **Elindult az első jugoszláv hajó Oroszországba.** Constatából jelentik: Tegnap megérkezett a Lovcen nevű jugoszláv gőzös utasokkal és árukkal. A gőzös tovább folytatja útját Odessza felé. A Jugoszlávia és Oroszország között felvett kapcsolatok óta ez az első jugoszláv hajó, amely szovjet kikötő felé halad.

— **Kényszerleszállást végzett az amerikai postarepülőgép Newyorkból jelentik:** A Német Távíráti Iroda jelenti: A Jankee Clipper nagy amerikai óceánrepülőgép, amely az Európa—Amerika közötti összeköttetést biztosítja, az Azori szigetekről volt visszatérőben, kényszerleszállást végzett a Bermuda szigeteken. Az angolok a 400 kilogrammot kitevő postát elkobozták. (Rador.)

— **Kitünő a búzatermés Kanadában.** Ottavából jelentik, hogy a kanadai búzatermés ebben az évben rekordmennyiséget ér el. Óriási terület többletet vetettek be búzával és a termés kilátásai kitünők. (Rador.)

— **A nemzetvédelem érdekében meghosszabbítható a munkaidő.** Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium törvényjavaslatot juttatott el a kormányhoz, amelynek értelmében a nemzetvédelem érdekében történő termelés emelése céljából meghosszabbítható a vasárnapi munkaszünet, éjjeli munkára is alkalmazhatók a nők és felváltás révén a munkanélküliség csökkenthető.

— **Hol nyaralnak a pesti primadonnák?** Mit csinál Molnár Ferenc? Mire készültek a párisi divat kreátorok? Ezekre a kérdésekre válaszol rendkívül érdekes riportokban a Film Színház Irodalom e heti száma, mely 3000 pengős rejtvénypályázatot jelent be és közli az 1.000 pengős amateur fényképpályázat első képeit. Beszámol az új szám a Margitszigeti szabadtéri játékokról, közli Szabó Dezső, Fendrik Ferenc, Kárpáti Aurel, Egyed Zoltán cikkeit, a nagy vidéki városok polgármesterei nyilatkoznak a jövő évi színházi szezonról és gyönyörű képes riport a pesti ballerínákról. Közkezdelt villám-lexikon és tarka-barka, pompás nő és viccrovat, rejtvény, bridzs és számos szebbnél szebb képek emelik az új szám tartalmát. Ára 12 lei, mutatóványszámot szívesen küld a kiadóhivatal; Budapest, Andrássy út 45.

— **Bomba robbant a washingtoni német konzulátus épületében.** Washingtonból jelentik: A német konzulátus épületében bombarobbanás történt. Négy ember súlyosan megsebesült. A bombákat papírba csomagolva juttatták el a konzulátusi épületbe. (Rador.)

Agoston foto?

I. Piata Libertatii 2. sz. I. em.

— **Amnesztia-rendelet.** Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király amnesztia-rendeletet írt alá, amelynek értelmében bizonyos, részletesen felsorolt törvénytárgyakba ütköző bűncselekmények elkövetői kegyelmet nyernek.

(—) **Hirtelen halál.** Dautimann Péter, a gyárvárosi Kimmel-likörgyár raktárnoka, aki a Telegrafului ucca 82 szám alatt lakott, tegnap reggel, a mikor munkába indult, hirtelen rosszul lett és mire a mentők megérkeztek, már halott volt. Halálát valószínűleg szívizélhűtés okozta. Az elhunyt 35 éven át állott a gyár szolgálatában.

(—) **Halálra gázolt a vonat egy kislányt.** Vaca-rescu Ioan hat éves fiú, a Temesvár—lugosi vasútvonal egyik pályaozón fia, a vadászerdei megálló közelében a sínek között játszott. A fiú kalapáccsal diót tört fel a síneken és nem vette észre a közeledő vonatot, amely halálra gázolta.

Százezer év előtti tömeggyilkosság

Borzalmas tömeggyilkosságot fedeztek fel — melyet körülbelül százezer évvel ezelőtt követtek el.

Az ilyen nyomozás természetesen, már nem a rendőrségre, hanem a régészekre tartozik. Kínában, a csukutieni hegyoldal egyik barlangjában, annak a helynek a közelében, ahol a híres „pekingi ősember”-t megtalálták, fedezték fel a régészek az őskori szörnyű gyilkosságot. Egy barlangban hét csontvázat találtak. A körülmények valószínűleg teszik, hogy mind a heten egy család tagjai voltak: egy öreg férfi, a tudósok ítélete szerint hatvan évnél idősebb, egy fiatalabb férfi, két aránylag fiatal nő, egy serdülő fiú egy ötéves gyermek és egy újszülött csecsemő. Csontvázaik körül rengeteg őskori szerszámot, diszítést, állati maradványt, medve, hiéna, tigris, leopárd és strucc csontokat vagy fogakat leltek. A medvék, hiénák és struccok olyan fajtákhoz tartoztak, melyek azóta már teljesen kihaltak, a tigris és a leopárd pedig rég eltűnt Kínának erről a tájáról.

A csontvázak tanulmányozása megdöbbentő eredményre vezetett. A régészek megállapították, hogy mind a heten erőszakos halállal haltak meg, koponyáik tompa és hegyes fegyvereknek borzalmas sebeit viselte. Némelyik koponyáját teljesen szétzúzták a gyilkos fegyverek, az öreg férfi és a két nő koponyája azonban elég jó állapotban maradt ahhoz, hogy jellemző vonásaikat megállapítsák.

A hét ősember bizonyos vonásokban hasonlított egymáshoz. Más jellemző vonásaik azonban annyira különbözőek, hogy a régészeknek az a benyomása, hogy olyan különböző faji csoportokhoz tartoztak, melyek most egészen szétválasztva, egymástól nagy távolságban élnek a földön.

Az, hogy a százezer év előtti ősemberek tömeggyilkolás áldozatai lettek, kétségtelennek látszik; csak az a kérdés, hogy mi lehetett az oka ennek a tömeggyilkolásnak?

Segélykérés a mélyből

A súlyos gazdasági viszonyok keményen sújtottak egy többtagú családot, amely minden jövedelem és anyagi támasz nélkül a legnagyobb nélkülözések közepette tengeti életét. A Déli Hírlap jószívű, emberséges érületű olvasó gárdája mindenkor készséggel sietett azoknak támogatására, akik lapunk révén fordultak a közönség szívéhez. Ezúttal ennek a szerencsétlen, saját hibáján kívüli a legnagyobb inségbe került és egykor jobb napokat látott családnak a segélykiáltását juttatjuk el a segíteni tudó és segíteni akaró társadalomhoz. Számják meg ezt a szegény családot, amelynek minden tagja mélyeséges hálával eltelten imádkozik majd Istenhez, a nyomort enyhítő adományok ellenében áldást kérve a nemeslelkű adakozókra, akik a legborzalmasabb kintól, az éhenlástól mentenek meg egy jobb sorsra érdemes, sorsüldözött családot. Adományokat a Déli Hírlap kiadóhivatala továbbítja a szerencsétleneknek.

(—) **A német tábori posta.** A német katonai és polgári hatóságok minden rendelkezésükre álló eszközt felhasználják, hogy a hazáért küzdő katonák a nagy hadműveletek idején is állandó kontaktusban maradhassanak otthonukkal, családjukkal. A katonaság és az otthon között a német tábori posta tartja fenn az összeköttetést. Annál nagyobb feladatok várnak rá, mennél messzebb kerül a német hadsereg a birodalom határaitól. A mozgóháború következtében az egyes alakulatok szinte napról-napra változtatják az állásaikat. Ez persze fokozott követelményeket támaszt a német tábori postával szemben, melynek egyetlen hadsereg számára naponta sokszor 7000, levelekkel, szeretetadományokkal stb. töltött postaszákokat kell eljuttatnia rendeltetési helyéhez. Hogy a tábori posta mennyire feladata magaslátán áll, az éppen a nagy nyugati offenzíva idején igazolódott be, amikor a Franciaországba legmélyebben behatolt csapatrészt utolsó postaküldeményét alig néhány nap múlva lehetett kézbesíteni. A tábori levelek, csomagok, stb. szállítása, mivel a birodalmi posta rendes autói ilyen mennyiségek lebonyolítására nem elegendők, gyorsvonatokhoz kapcsolt tehervagonok segítségével történik. A végállomásról aztán teherautókon továbbítják magához csapathoz a várva-várt hazai küldeményeket.

(—) **Halálozások.** A temesvári anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Konyhai Márton gyárvárosi munkás 78 éves, Fantana Maria, született Ciucian munkásnő 25 éves, Csuka András állami nyugdíjas 60 éves és Boti József mehalai zenész 49 éves korában.

(—) **Születések.** A temesvári anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Wirsching Kálmán gyárvárosi lakos Teréz nevű leánya, Ivanov Toma gyárvárosi munkás Nicolae nevű fia.

(—) **A központi postahivatal közleménye.** A temesvári központi postahivatal közli a közönséggel, hogy mindazok a levelek és levelezőlapok, amelyeket Bucurestibe címeznek, még este elindulnak a főváros felé, ha azokat legkésőbb este kilenc óráig leadják a központi postánál, vagy pedig bedobják a főposta épületén elhelyezett postaszekrényekbe.

(—) **Koszorúmegváltás.** Néhai Lázits Dusan elhalálása alkalmából Frank Jenő belvárosi borkereskedő koszorúmegváltás címén ötszáz leit adományozott a temesvári szerb nőegyletnek, amely ezúton mond köszönetet az adományért.

Szóváta

női bajok, rheuma, bronhitis ellen. Villa MADELEINE, kítűnő szobák, olcsó árak.

(—) **Életunt asszony.** Ardelean Etelka, negyvenéves Nadrag községbeli illetőségű asszony, Temesvárott az I. Creanga ucca 2 szám alatti lakásban öngyilkossági szándékkal felakasztotta magát és meghalt. Tettének okát nem ismerik.

(—) **Vasúti munkás balesete.** Deák József negyvenéves, a Corbului u. 5 szám alatt lakó vasúti munkás a temesvári vasúti műhelyben vasúti kocsik javításán dolgozott. Munkaközben az egyik kocsit hirtelen megindult és jobb kezének egyik ujját letépte. A mentők kórházba szállították.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATAI

Szombaton, június 22-én a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Unirii téren levő Weisz gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a Stefan cel Mare uccában levő Jahner Rudolf gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Carol úton levő Mária gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Dragalina téren levő Csillag gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodáj Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Dragomir Silvia dr. népkisebbségi miniszter ma városunkba érkezik

Dragomir Silvia dr. népkisebbségi miniszter ma reggel Temesvárra érkezik s mint a helytartóság területén működő Nemzeti Ujjászületési Front elnöke, résztvesz azon az értekezleten, amelyen az arcvonalnak a közigazgatási hatóságokkal való együttműködését beszéljük meg. Miniszteri rendelet értelmében minden harmadik hónapban kell ilyen értekezletet tartani. A mai, első ilyen értekezleten a Nemzeti Ujjászületési Front tartományi és megyei elnökei, valamint titkárai, a nemzeti gárda tartományi és megyei parancsnokai, továbbá a törvényhozás két házának tagjai vesznek részt.

SZEPLŐS, FOLTOS, KIÜTÉSES, pattanásos, ráncos, mitesszeres arc, bársonysima, tiszta, üde, rózsás, tetszetős, vonzó s szép lesz a Génusz arckrém használatától. Egy tégely esteli, vagy nappali arckrém 50 lei. Génusz puder 45 lei, Génusz szappan 25 lei. Készíti és postán szétküldi utánvétellel FÖLDES gyógyszerár Arad. Levelezőlapon megrendelhető.

(—) Temesvár besorozása az elsőosztályú városok közé. Marta Alexandru dr. királyi helytartó Bucurestiben való tartózkodása alkalmával részletesen kidolgozott emlékiratot nyújtott át a pénzügyminisztériumban. Ebben az emlékiratban kéri, hogy Temesvárt sorolják be a drágaság szempontjából osztályozott városok első csoportjába, mert a drágasági index megfelel a fővárosi, brassói és craiovai indexnek. A beadvány indokolása szerint a város gazdasági fontossága és a temesvári polgárság köztelhivvelése is szükségessé teszi ezt. A városnak az első csoportba való besorolása a köztisztviselők számára fontos, mert fizetésük most kisebb, mint az első csoportba tartozó városok köztisztviselőinek a fizetése, de a megélhetés viszont nem olcsóbb.

— Védekezés a károkat okozó talajvizek ellen. A szokatlanul sűrű esős időjárás folytán Temesvár számos külvárosában betört a talajvíz a pincékbe. A város vezetősége a belvizek és a talajvíz elvezetésére megtette a szükséges intézkedéseket. Ilyen munkálatok folyamatban vannak már a Mehalában, ahol mélyen lefektetett csatornahálózattal igyekeznek a talajvíz szintjét csökkenteni és ezáltal a pincéket vízmentesíteni. Ez a probléma különben állandóan foglalkoztatja a város vezetőségét, de gyökeres megoldásra kevés a kilátás, mert a Bánságban olyan magas a talajvíz szintje, hogy annak levezetése hatalmas munkálatokat igényel. A város vezetősége igyekszik az egyes árkok vizének lecsapolásával a talajvizet apasztani és ezáltal a polgárok vagyonát a víz elől megvédeni.

CORSO mozi

Ma premier:

Casilla bünperere

Játékvezető: Borsedy Ede.

Rendkívül megkapó cselekmény megrázó realizmussal.

Orosz hiradó

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9.15 órakor.

Cáfolják a keletporoszországi csapatösszevonások hírét

Nem erősítik meg a Finnországgal szembeni újabb követeléseket

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: Külföldi sajtóhírek jelentek meg, amelyek szerint a litvániai szovjetbevonulással Kelet Poroszországban nagyobbarányú német csapatmozdulatok történtek. Ezt hivatalos körökben megcáfolták és megállapítják, hogy a litván-német határon semmiféle csapatmozdulat nem

történt.

A DNB jelenti: Moszkvában nem erősíteték meg azokat a külföldön elterjedt híreket, amelyek szerint a Szovjet Finnországgal szemben olyan újabb követeléseket támasztott, amelyek túlmennék a március 12-én megkötött békeszerződés keretein.

A Szentatya békeüzenetet küldött Hitlernek, Mussolininek és Petainnek

Rómából jelentik: A Vatikánban úgy tudják, hogy a pápa fáradhatatlanul folytatja békítő erőfeszítéseit. Tegnap újabb békeüzenetet küldött Hitler birodalmi vezérének, Mussolini miniszterelnöknek és

Petain marsall, miniszterelnöknek. Ez utóbbi arra bírta, hogy a békét a realizmus szellemében kösse meg.

Saracioglu török külügyminiszter Moszkvába utazik

Belgrádból jelentik: A Vreme belgrádi jelentése szerint orosz forrásból megerősítik, hogy Saracioglu török külügyminiszter rövidesen Moszkvába érkezik, ahol tárgyalások indulnak meg a megnem-

támadási szerződés megkötése érdekében, illetve folytatják azokat a tárgyalásokat, amelyeket a múlt év őszén félbeszakítottak, amikor Törökország szerződést kötött Angliával és Franciaországgal.

LEGUJABB

Az indiai kongresszus elvetette Gandhi politikáját

Bombayból jelentik: A Reuter távirati iroda közli: Az indiai nemzeti kongresszus végrehajtó bizottsága pénteken határozatot fogadott el, amely szerint kívülről jövő támadás esetén lemond a „nem erőszakkal” elvről. Ugyanakkor a kongresszus tovább folytatja erőfeszítéseit belpolitikai céljai elérése végett a „nem erőszakkal” elve alapján. A párt feloldotta minden felelősség alól Gandhit, aki még külső támadás esetén is fenn akarta tartani az em-

litett elvet. Illetékes helyen kijelentik, hogy ez a határozat azt jelenti, hogy amennyiben a kongresszus és az angol kormány között megegyezés jön létre, Nagy-Britannia támaszkodhat a kongresszus segítségére, ami a lakosság sorozását és a fegyvergyártást illeti. A kongresszus legtöbb tagja azon a felfogáson volt, hogy Indiának jelentékeny haderőre van szüksége, hogy a fennforgó veszélyekkel szembeálljon.

Titkos ülésre hívták össze a svéd parlamentet

Stockholmból jelentik: A Reuter iroda közlése szerint a Rigsdagot, a svéd parlamentet a tagok részére közvetített távirattal péntekre titkos ülésre hívta össze. Az ülésen felolvasták a királyi kéziratot. Több hír van forgalomban a Rigsdag összehívásával kapcsolatban, de igen

kétséges, hogy az indokokat nyilvánosságra hozzák. Általában úgy vélik, hogy a parlament újabb európai eseményekkel kapcsolatban előállított helyzetben Svédország helyzetével foglalkozott. (Rador.)

Lelkesedést keltett a tiencsini blokádfeloldása

Tokióból jelenti a Reuter ügynökség: A Tiencsinnél érkező távirat szerint a konceszziós területek elleni zárlat feloldása a lakosság körében nagy lelkesedést keltett. A barikádok felvonása után félmillió ember sietett a konceszziós területekre. (Rador.)

Internállo táborok a svájci téli sporthelyeken

Bernből jelentik: Az a nagyszámú sereg és polgári lakosság, akiket a német csapatok előnyomulása elszigetelt, átlépte a svájci határt. Les Rousset helyőrség erődítményeinek katonái átlépték a svájci határt, ahol mindannyiukat lefegyverezték és internálták. Wengen, Murren, Esdad, Saanemeser téli sporthelyeket internállo táborokká alakították át.

(—) Hollinger Miklós pékmester gyásza. Súlyos csapás érte a széles körben ismert Hollinger Miklós temesvári pékmestert. Felesége, született Weismann Vilma, rövid szenvedés után ötvennégy éves korában meghalt. Halálát férjén kívül fiai: Hollinger Rudolf dr. és Hollinger Miklós, leánya Hollinger Mária, unokája és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése holnap, vasárnap délután öt órakor megy végbe a gyárvárosi temető kápolnájában.

Mozi

Casilla bünperere

A CORSO mozi új filmje.

1928 augusztus 2-án eltűnt Casilla Binnie amerikai gyermekszínésznő. Kétségbeesett édesanyja közölte a rendőrséggel, hogy gyermekét elrabolták. A lakásba behatolt egy álarcos férfi, aki az édesanya revolveres védekezése ellenére elragadta a gyermeket. A gyermekrablás után tíz évvel Roland Petert gyanúsítják a gyermekgyilkossággal és bíróság elé állítják. A szenzációs Casilla-bünper érdekfeszítő fordulatok után megoldja ezt a rejtélyes esetet. A főszerepet Heinrich George játssza, a filmet pedig Borsedy Ede rendezte. A nagyszabású bűnügyi filmet ma mutatja be a Corso mozi.

MOZIK MŰSORA:

Szombat, június 22.

APOLLÓ: Családi titok (francia film).

CAPITOL: Kaliforniai kaland (angol film).

CORSO: Casilla bünperere (német film).

SCALA: Nászéjszaka akadályokkal (német film).

= KÖZGAZDASÁG =

Kiskereskedőknek az 50 leit meg nem haladó eladásoknál nem kell nemzetvédelmi bont kiadni

Ujabb rendeletek a 2 százalékos adó fizetésére

A pénzügyminisztérium 74.765. szám alatt rendeletet adott ki a kétszázalékos rendkívüli nemzetvédelmi illeték ellenőrzésével kapcsolatos fizetési jegyzékek kiállítására ügyében. Mint ismeretes, a 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetéket csak az 50 leien felüli eladások esetében kell fizetni. Egy közelmúltban kiadott rendelet értelmében azonban függetlenül ettől, a kereskedők kötelesek az 50 leien aluli eladásoknál is fizetési jegyzéket kiállítani, annak ellenére, hogy ezen eladások után az illeték leróvása nem kötelező. Tekintettel arra, hogy ezeknek a fizetési jegyzékeknek kiállítása rendkívül sok munkát igényel, a Kiskereskedők Szindikátusa azt kérte, hogy mentesítsék a kiskereskedőket attól a kötelezettségtől, hogy az 50 leien aluli eladások esetében is fizetési jegyzéket állítsanak ki.

A pénzügyminiszter ezt a kérést részben teljesítette, amennyiben most kiadott rendelkezése értelmében mindazok a kereskedők, akiknek évi adóalapja a 25 ezer leit nem haladja meg — vagyis, akik a patenta fixa I., II., III., IV. és V. osztályába tartolnak — mentesülnek az alól, hogy az 50 leien aluli eladások esetében fizetési jegyzéket kiállítsanak. A többi kereskedők, vagyis azok, akiknek évi adóalapjuk 25 ezer leien felül van, változatlanul kötelesek kiállítani a fizetési jegyzékeket, függetlenül attól, hogy az árú értéke 50 leien aluli, vagy sem.

Mentesülnek továbbá az 50 leit meg nem haladó vásárlásoknál a bönök kiállításának kötelezettsége alól az összes falusi kiskereskedők,

tehát ezek tekintet nélkül arra, hogy mennyi egyenes adót fizetnek.

A nemzetvédelmi adó alkalmazása tekintetében egy másik miniszteri rendelet is megjelent, amely a következő kérdéseket szabályozza:

Festékgyártásnál használt olaj után a nemzetvédelmi adó fizetendő, mert a törvény 21. szakasza csak az ételolajakat veszi mentesség alá, tehát a finomított, vagy nem finomított ipari célokra használt olaj adóköteles.

Viaszáruval való visszaélést állapít meg a rendelet olyan esetekben, amikor az áru kicserélése a nemzetvédelmi adó kijátszása végett történik. A rendelet figyelmeztet arra, hogy csak az árunak komoly ok alapján történő visszaküldésénél lehet szó az adó kompenzálásáról. Tehát visszárunál — így a bizományi szerződés alapján történő visszaküldésnél is — az eladónak csak annyi joga van, hogy a már lerótt bélyegek más eladásnál való beszámítását kérje. Ez a jog árucserénél nem áll fenn és ott a kicserélt áru ellenében adott áru értéke után le kell róni a nemzetvédelmi 2 százalékos adót.

A rabbat után nem fizetendő nemzetvédelmi adó (65.733. számú rendelet), ha a rabbat az 5 százalékos meg nem haladja. Vagyis az eladónak nem kell 5 százalékos erejéig a nemzetvédelmi adót is fizetni, ha a vevőnek rabattal ad el.

A halak utáni mentesség a 85.753. számú rendelet szerint csak azon haláru után érvényes, amelynek nagybani ára a 30 leit, kicsinybani ára a 35 leit kg-ként meg nem haladja.

Heti forgalmi jelentés.

Hiány külföldi áruban, bő készlet belföldi cikkekben, lanyha üzletmenet

A bucarestii kereskedelmi és iparkamara legutóbbi félhavi jelentése részletesen beszámol a kereskedelmi forgalom június havi alakulásáról.

Gyarmatáruban a forgalom csökkent és így egyes cikkek hiánya nem hat oly nyomasztóan. A nagykereskedelem készletei teljesebbek, kivéve egyes cikkeket, amelyekben a hiány fokozódott. Egyes importcikkekben kívül hiány van olajban, egyes zsiradékokban, szappanban.

Konzervhúsokban a gyárak termelése javult és így a készletek is nagyobbak. Fokozódik a hiány sertésszirban és általában zsiradékokban. Bár a forgalom szezonzerű visszaesése nagyon is érezhető, az árak tartottak.

Italokban a készletek kielégítőek, az árakban azonban 10—20 százalékos emelkedés tapasztalható. A nagykereskedelem áruellátását zavarja a vagonhiány, azonban az áruellátás az elmúlt hetekben mégis egyenletesebbnek bizonyult. A fogyasztás általában normális.

Gyapjában a helyzet nem változott. Belföldi gyapjából az ellátás általában kielégítő, külföldi gyapjából egyes minőségek teljesen hiányoznak, a többiekben is fokozódik a hiány. Tekintve a holtsezont, a forgalom általában visszaesett. Még az őszi szezont előkészítő kötési tárgyalások is szórványosak.

Cérnában belföldi áruból kielégítőek a készletek. Külföldi cérnafajták már hetek óta hiányoznak. Az árak változatlanok, a kereslet általában csökkent.

A **gyapotellátásban** a helyzet súlyosbodott, amióta úgy Anglia, mint Egyiptom az exportot betiltotta. Kisebb mennyiségek érkeztek az utóbbi hetekben Törökországból. A gyapothiányt főleg a pamutfonóüzemek sínylik meg. Paraszt-pamutból a szövetkezetek a legjobb helységben rendelkeznek akkora készletekkel, amelyek a megcsappant keresletet kielégítik.

Bőr és lábbeli. A bőrgyárak általában a nyersanyagellátás romlásáról panaszoknak és így a jelenlegi gyártások a szükségletet alig fedezik egyes cikkekben. Így különösen talpbőrben van hiány. Felsőbőrökben és készcipőkben a készletek kielégítőek, a kereslet csökkent, viszont az árak tartottak.

A többi itt fel nem sorolt cikkekben a for-

galom további csökkenését, a készletek kielégítő voltát jelenti a bucarestii Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi jelentése. Kivételt csak egyes vasárak képeznek, amelyekben a hiány tovább fokozódott.

— **A textilárakra rányomják az eladási árat.** A nemzetgazdasági minisztériumban a textilgyárak képviselőivel tartott értekezleten N. Romascanu műszaki vezérfelügyelő elnökletével megállapították azon árutípusokat, amelyek árlétséssel kerülnek forgalomba. Ezen textilárunknál már a gyárban beszövik az áruba a kicsinybani eladási árat.

Ismét megkezdik a forgalmiadó ellenőrzését

Magyarázó utasítást adott ki a pénzügyminisztérium több vitás kérdésben

A múlt év november óta — amikor az első amnesztia-törvény jelent meg — szünetel a forgalmi adó ellenőrzése. A pénzügyminisztérium elrendelte, hogy az ellenőrzést az egész országban kezdjék meg. Ugyanezektől az 1940—41 évre szóló forgalmiadó regiszterek láttamozására a miniszter június végéig haladékot adott.

Ez alkalommal néhány kérdés interpretálására ad utasítást a 100.557. számú miniszteri rendelet. Így felemlíti, hogy a forgalmiadó törvény 9. szakaszában a kisiparosok mentességét élveznek az ott említett feltételek fennforgása mellett. Majd ugyanezen szakasz tizennyolc kivételt sorol fel a mentesség alól, közöttük a sajtógyárakat és az illatszergyárakat. A miniszter utasítása szerint a „gyár“ kifejezést itt tágan kell értelmezni, tehát ha kisiparszerűen gyártanak sajtót, illatszert, akkor sem mentes az illető a forgalmiadó alól.

A szövetkezetek forgalmiadó mentessége ahhoz van kötve, hogy az legalább 15 alkalmazottat foglalkoztasson. A miniszteri utasítás sze-

Felemelték a törvénykezési bélyegilletéket

A Monitorul Oficial legutóbbi számában megjelent rendelet törvény módosítja a törvénykezési bélyegekről szóló törvényt. A módosítás gazdasági része a 11. szakasz első bekezdésében foglaltatik és eszerint 100 leies törvénykezési bélyeg jár a védjegyzés és ezzel kapcsolatos, a kereskedelmi társaságok alakítási, a petroleum és bányatermelési nyilvántartásba való bevezetés, a névváltozás, a naturalizálás, a kereskedelmi könyvek láttamozása, az árverési vétbizonyítvány kiadása, a bűnügyi nyilvántartási bizonyítvány kiadása iránti kérvényekre. A módosítás további része a törvénykezési alap hovatfordítására, valamint a bélyegek leróvásának ellenőrzésére vonatkozik.

— **Hollandia vaját és tojást szállít Németországnak.** Június folyamán Hollandia 8000 tonna vaját exportál Németországba, ami tavalyhoz képest óriási emelkedést jelent. 1939. júniusában ugyanis Németalföld mindössze 2000 tonna vaját szállított a birodalomnak. Ez a hatalmas többlet másfél hónap termelési fölöslegéből adódik, amely régebben Angliába, Franciaországba és Belgiumba irányult. Hollandia a német megszállás előtt Angliába évenként átlag 40.000 Németországba pedig 16.000 tonna vaját szállított. Vajfölöslegéhez hasonlóan Németalföld ezentul tojásexportját is elsősorban Németország felé irányítja.

— **Mit nyert Németország Hollandia és Belgium belvízi flottájával?** Németország gazdasági erőtaralékainak növekedéséről most, Hollandia és Belgium megszállása után, megközelítően sem alkothatunk ugyan képet magunknak, annyi bizonyos, hogy a két állam folyami flottájának egészen különleges szerep jut majd a német teherforgalmi rendszer további kiépítésében. Hollandiában a belvízi hajózás a Rajna, Maas és Sohelde messzeágazó csatornahálózatában rendkívül fejlett, mire már az a körülmény is utal, hogy Németalföld 2.9 millió tonnás tengeri kereskedelmi flottáján kívül, az 1939. január 1-én megejtett számlálás szerint jóval több, mint 19.000 folyami járművel rendelkezik. Ezek teljes raksúlya 3.9 millió tonnát tesz ki. Hollandia folyami hajóparkja elenyészően csekély kivétellel a megszállás után is sértetlen maradt. Belgium gazdasági életében a belvízi hajózás még jelentősebb szerepet játszik. Már a tengeri és folyami hajóállomány számaránya — Belgium kerekén 290.000 tonnás tengeri flottáján kívül 7000 belvízi, összesen 2.5 millió tonnás járművel rendelkezik — egymaga élesen rávilágít azokra a közlekedéstechnikai perspektívákra, amelyek a német közgazdaság számára Hollandia és Belgium megszállásával nyílnak.

— **Mit szabad árulni a dohánytőzsdékben?** A dohánytőzsdék új szabályzata első szakasza úgy intézkedik, hogy a megyeszékhelyekben és nagyobb városokban működő különleges dohánytőzsdék a monopolcikkek kivételével könnyű papírárúk, Romániában kiadott sajtótermékek és az állami osztályosorsjáték sorsjegyeinek eladásával is foglalkozhatnak. A szabályzat 23. szakasza azonban kimondja, hogy a dohánytőzsdék a sorsjegyek eladására nem létesíthetnek különleges kollektúrákat (colecturi speciale).

rint ebbe a számba nem számítható be az az alkalmazott, aki egyben üzletrészes.

A miniszteri utasítás szerint minden bőr-árúhely, amely bőröndöket, irattáskákat és kesztyűket készít, forgalmiadó köteles, tekintet nélkül, hogy ezen áruk közül melyik képezi a gyártási főcikket.

A finom fémtárgyak készítői nem tartoznak forgalmiadó regisztert nyitni, jöllehet adókötelesek. Ezek ugyanis fémjelzési könyvet vezetnek, valamint a Banca Nationala számára lefektetett könyvet. Tartoznak ezek a vállalatok a most említett könyveket a pénzügyigazgatóságon láttamoztatni, mintha forgalmiadó regiszterek lennének. A fémjelzési könyvben felsorolt tárgyak mellett a számla sorszáma, kelte és végösszege beirandó, míg a Banca Nationala számára vezetett könyv „Esiri“ rovatába minden tétel mellé bejegyzendő a fémjelzési könyv télszáma, kelte és oldalszáma, ahol az illető tárgy be van vezetve, hogy ezáltal az ellenőrzés lehetséges legyen.

SPORTSESEMÉNYEK

A Középeurópai Kupa vándorlása az elmúlt 13 év alatt

A Középeurópai Kupa nagymultú nemzetközi vándordíját az idén játsszák tizennegyedszer. A tizenhárom év számszerű története ez:

Foto-Sport-Optic
Fotólaboratórium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-
länder” gépek és filmek.
A. M. Mülley
Timisoara I.,
Strada Solderer 11.
Flöközlet; Bul. Berthelot 10.

Az alábbi táblázat a résztvevő egyesületek teljesítményeit mutatja. Az egyesület utáni zárójelben levő szám azt jelzi, hogy hány alkalommal játszott. A táblázat élén a Ferencváros és a Spárta áll.

1. Ferencváros (9)	51	27	6	18	139:101
2. Spárta (12)	58	27	11	20	130:113
3. Austria (5)	31	19	3	9	73:46
4. Vienna (8)	30	18	2	10	60:45
5. Juventus (7)	32	17	6	9	71:56
6. Rapid (Bécs) (7)	33	17	5	11	83:70
7. Slavia (Prága) (13)	45	16	9	20	86:80
8. Ujpest (11)	41	16	6	19	93:94
9. Ambrosiana (7)	23	11	5	12	65:69
10. Admira (7)	25	10	6	9	49:53
11. Bologna (5)	20	9	1	10	43:35
12. Hungária (10)	29	7	6	16	56:71
13. Genova (4)	13	5	4	4	24:26
14. Zsidenice (3)	10	4	1	5	22:29
15. Torino (1)	4	3	0	1	13:7
16. Phöbus (1)	4	3	0	1	15:9
17. WAC (1)	7	3	0	4	17:15
18. Fiorentina (1)	4	3	0	1	10:11
19. Kladno (2)	8	3	1	4	15:19
20. Roma (3)	10	3	2	5	16:25
21. Viktoria Zs. (1)	5	2	0	3	15:13
22. Lazio (1)	6	2	1	3	18:16
23. Rapid (Bucur.) (1)	4	2	0	2	7:8
24. Grasshoppers (2)	6	2	2	2	12:17
25. BSK (4)	10	2	0	8	15:37

26. Prostejov (2)	6	1	1	4	11:12
27. Milano (1)	2	1	0	1	36:4
28. HASK (1)	2	1	0	1	3:4
29. Ripensia (1)	4	1	0	3	9:12
30. Szeged (1)	2	1	0	1	2:4
31. Venus (2)	4	1	0	3	6:15
32. Gradjanski (2)	4	1	0	3	5:14
33. Lausanne (1)	2	1	0	1	2:6
34. Young Fel. (2)	5	1	0	4	4:13
35. Boeskaai (2)	4	1	0	3	2:10
36. Napoli (1)	3	0	2	1	2:7
37. Kispest (1)	2	0	1	1	3:5
38. V. Pilsen (1)	2	0	1	1	4:8
39. Teplitz (1)	2	0	0	2	2:5
40. Bern (1)	2	0	0	2	2:11
41. Hajduk (1)	2	0	0	2	1:9
42. Floridsdorf (1)	2	0	0	2	1:10

Összesen: 564, 241, 82, 241, 1214:1214

Alább a Középeurópa Kupában résztvevő nemzetek csapatainak összesített eredményei következnek:

1. Ausztria	128	67	16	45	283:293
2. Magyarország	133	55	19	59	315:294
3. Olaszország	122	54	21	47	265:256
4. Csehszlovákia	136	53	24	50	285:279
5. Románia	12	4	0	8	22:35
6. Svájc	15	4	2	9	20:47
7. Jugoszlávia	18	4	0	14	24:64

Az eddigi döntők eredményei ezek voltak:

1927: Sparta—Rapid 6:2 és 1:2	= 7:4
1928: Ferencváros—Rapid 7:1 és 3:5	= 10:6
1929: Ujpest—Slavia 2:0 és 2:3	= 4:3
1930: Rapid—Sparta 2:0 és 2:3	= 4:3
1931: Vienna—WAC 3:2 és 2:1	= 5:3
1932: Győztes a Bologna (mert a Juventus—Sparta középdöntő mindkét résztvevőjét diszkvalifikálták).	
1933: Austria—Ambrosiana 1:2 és 3:1	= 4:3
1934: Bologna—Admira 2:3 és 5:1	= 7:4
1935: Sparta—Ferencváros 1:2 és 3:0	= 4:2
1936: Austria—Sparta 0:0 és 1:0	= 1:0
1937: Ferencváros—Lazio 4:2 és 5:4	= 9:6
1938: Slavia—Ferencváros 2:2 és 2:0	= 4:2
1939: Ujpest—Ferencváros 4:1 és 2:2	= 6:3

— Közös irányítás a balkáni államok nyersanyagellátásában. Érdekes terv merült fel a Balkán-államok gazdasági konferenciáján. Eszerint a résztvevő négy állam a jövőben közösen gondoskodik a nyersanyagok beszerzéséről és elosztásáról, hogy az egymással való versengéssel az árakat fel ne verjék. Hasonlóképpen közösen irányítanak saját nyersanyagjaik felosztását. A terv természetesen csak néhány fontosabb nyersanyagra terjedne ki és így keresztülvitele különös nehézségekbe nem ütközne. A négy állam kormánya foglalkozik a terv részleteivel.

— Az élőállatok utáni átalány számlabélyegilletékek. A számlabélyegilletékeknek 5 ezrelékről 6 ezrelékre való felemelése miatt a szarvasmarhák utáni átalányilletéket emelték. Ezek a következők: 52 lei a szarvasmarhák és bivalyok után, 30 lei a tehének, 28 lei a borjúk, sertések 30 lei, juh, kecske 4 lei, bárány után 3 lei, malac után 2 lei. Az átalányilletéket a vágóhídon kell fizetni. A repülőilleték változatlan maradt.

— A június 18. után kiállított számlák illetéke hat ezrelékre kiegészítendő. Megírtuk, hogy a bélyegtvörvény módosítása alapján a számlák illetékét öt ezrelékről hat ezrelékre emelték fel. Az emelés június 18-án lépett életbe, azonban csak egy-két nappal később lett általánosságban ismeretes. A pénzügyminisztérium most figyelmezteti az érdekelteket, hogy a június 18. és ezt követő napokon kiállított és öt ezrelékkal felülbélyegzett számlák illetékeit egészítsék ki hat ezrelékre, a bírságok elkerülése érdekében.

(=) A bányai gabonaárak. A temesvári piacon a gabonaárak a következők: búza 610, tengeri 520, zab 620, tökmag 1500, napraforgómag 900 lei százkilónként. Kamilla-tea 46 lei kilónként. A piac csendes, fizetőkés alig van.

(=) A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 47.40—48.85, pálesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 373.54—399.78. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 31.61—32.57, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül) török líra 82.92—92.

TRÓNUSDÖNTŐ BALETTCIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Írta: KUN-BÁN ANDRIS

10

Apám fizetett, aztán magunkra vettük felső kabátjainkat és távoztunk. James Oliver az ajtóig kísért minket és mielőtt kiléptünk, még egy forró tekintetet vetett rám. En visszaneztem rá és pillantásommal biztattam, hogy nem kell félni, ismerem én az apámat, aki bizonyára nem fogja kikoszorázni.

Az úton az intézetig apám elmondta, hogy este behatóan akar beszélni a hadnaggyal, hogy kiismerje, milyen ember és megtudja azt is, milyen a családja. Ha vizsgálata eredményes lesz, akkor odaadja neki a kezemet. Megvallotta apám azt is, hogy a maga részéről a fiút rokonszenvesnek találja.

Az intézet kapujában az apám melegen megcsókolt. Amikor felfelé szaladtam a lépcsőn, magamban mondogattam:

— Menyasszony leszek! Menyasszony leszek!
És most itt ülök egyedül a szobámban és írom naplóm.

Este nyolc óra van. Apám és James Oliver most együtt ülnek a szállodai étteremben. Vacsoráznak és rólam beszélgetnek.

Nagyon izgatott vagyok.

A mai éjszakát bizonyosan álmatlanul fogom tölteni. Alig tudom majd kivárni a reggelt.

10.

Bath, 1836. december 27.

Tegnap este még azt hittem, hogy sohasem érem meg a mai napot.

Most valóban azt szeretném, ha tényleg nem értem volna meg.

Tegnap este még a menyországban éreztem magamat, ma pedig az alvilág minden kínját szenvedem.

Legjobban szeretném ezt a napot úgy befejezni, hogy ideiról saját sírfeliratomat:

— Liane Mac Bennet meghalt tizenhat éves korában.

— Meghalni, meghalni, — ez volna számomra a megváltás.

Apám nem egyezik bele, hogy James Oliver hadnagy felesége legyek.

De hogyan is történt ez?

Mikor tegnap, karácsony másodnapján, apámtól búcsúztam, szeretettel megcsókolt és megígérte, hogy ma délben tizenkét órakor eljön értem az intézetbe. Nagyon mosolygós kedvében volt.

Ma reggel korán keltem, mert a türelmetlenség megrabolta az álmomat. Számoltam a perceket és reggel nyolc órakor azt hittem, hogy a négy óra alatt, amelynek délig el kell telnie, négy évtizeddel fogok vénülni.

Nagy volt tehát a meglepetésem, amikor tíz órakor jelentette a szobalány:

— Miss Liane, édesatyja, Patrick Mac Bennet hajókormányos úr várja a társalgóban.

— Jaj Istenem, — mondtam — még nem is vagyok uccára öltözve, mert csak két órával későbbre vártam apámat. Mondja meg apámnak, Mildrett, hogy háziruhámat felcserelem kosztümömmel és azonnal rohanok a társalgóba.

Felesleges, Miss — felelte a szobalány — a hajókormányos úr azt üzeni, hogy csak negyed órája van és azért kéri, hogy azonnal jöjjön.

Nem tudtam elképzelni ennek az unszolásnak az okát. Gondoltam, apám most csak beszólt, elsiet és délben újból jelentkeznek, hogy magával vigyen ebédelni.

Nagyon komor volt az arca, amikor a társalgóba benyitottam.

Annyira megrettentem tőle, hogy elfeledtem hozzászólni és megcsókolni.

Apám sem emelte föl a karját, hogy megöleljen.

— Liane, — szólalt meg nyers hangon — közzölnöm kell veled, hogy sohasem lehetsz James hadnagy felesége.

Azt hittem, hogy nem hallok jól és értelmetlenül bámultam rá. Ajkamba nem jött hang.

— Igen, — ismételte apám — nem adom belegegyezésemet ehhez a házassághoz. Pedig tegnap este még szívesen gondoltam arra, hogy féríhez mégy egy emberhez, akit szeretsz.

Csak most tudtam megszólalni:

— De miért, apám? Kifogásod van James ellen?

— James ellen tulajdonképpen nem volna semmi kifogásom. Azonban mégsem engedhetem meg, hogy olyan családba kerülj, amely családnak egyik tagja engem teljes életemre boldogtalanná tett.

— Nem értem apám.

— Majd mindjárt megérted. Új le. Hadd beszél-gessünk néhány percig.

Apám a kerevetre mutatott és maga is leült mellém.

— Anyád meghalt, — kezdte a beszédét — te-neked úgy mondtuk, hogy még gyermekkorodban meghalt, mielőtt idehozatalak Sisters Brownék intézetébe. De nem akkor halt meg, hanem csak nem-rég.

— Tudom ezt, apám. Elmondta Winniefred, anyám egykori szobalánya, akivel levelezett és aki felkeresett itt az intézetben.

— Tehát tudod azt is, hogy anyád megszökött?

— Igen, — suttogtam.

— Tudod kivel ment el házamból?

— Nem, apám.

— De én már tudom. A te James hadnagyod nagybátyjával.

Két kezemet ijedten szorítottam dobogó szívemre és úgy tiltakoztam:

— Nem, nem, apám, az nem lehet!

— Pedig úgy van. Maga James Oliver árulta el nekem.

Aztán szaggatott szavakkal, zihálva elmondotta, hogy tegnap este a vacsoránál készségesen oda-ígérte a kezemet James hadnagynak, aki megígérte, hogy jó és szerető férjem lesz. Szinte önkívületben a boldogságtól kijelentette:

— Igérem, hajókormányos úr, hogy jó leszek mindig Lianehoz és jóvá teszem azt, amit a nagybátyám, Charles Fitz-Underwood ön ellen vétett.

Apám nem tudta, hogy a hadnagy ezzel mit akar mondani és csudálkozva kérdezte:

— Mit beszél ön, fiatalember?

(Folytatjuk)

A Ferencváros, Sparta, Újpest, Bologna és Austria tehát 2-2 ízben nyerték a kupát, míg 1-1 alkalommal a Rapid, Vienna és Slavia.

Ha azt nézzük, hogy a csapatok hányszor kerültek döntőbe, akkor ez a kép: a Ferencváros 5, a Sparta 4, a Rapid 3 alkalommal volt a döntő résztvevője.

Eddig csak a prágai Slavia dicsekedhetett azzal, hogy minden évben megszerezte a jogot arra, hogy a Közép-európa Kupában résztvegyen. Az idén hiányzik a mezőnyből. A véletlen folytán azonban ebben az évben is játszik egy „Slavia”, mégpedig a szerajevói.

Végül az idén játszók között az Újpest 11, a Ferencváros 9, a BSK 4, a Gradjanski és a Venus 2-2, a Rapid 1 és a Slavia 0 alkalommal játszott a KK-ban.

Augusztusban rendezik meg a Román Kupa döntőjét. A Venus és Rapid FC csatárai harmadik mérkőzésén mérik össze erejüket, hogy elhódítsák a Román Kupát. Tekintettel arra, hogy a csapatok most kis KK mérkőzéseket játszanak, a szövetség úgy döntött, hogy a Román Kupa döntőjét csak augusztus hónapban bonyolítják le.

Négy egyesülettől egyetlen játékos sem jelentette be kilépését. A játékosok egymásután jelentik be a szövetségnek, hogy elhagyják régi egyesületüket és máshova kérik átigazolásukat. Érdekes, hogy a tömeges lemondások idején van négy egyesület, amelyeknek játékosai nem szándékoznak elmenni régi egyesületükből. A Kárpát FC, UDR, Sportul Studentesc és a Gloria CFR játékosai közül egyetlen egy sem jelentette be kilépését.

Slivat nem játszik az AMEFA elleni bajnoki mérkőzésen. Slivat, az AMTE volt válogatott hátvédje vasárnap sikeresen mutatkozott be a budapesti kis KK mérkőzésen. Az AMTE és Rapid FC vezetősége között megállapodás jött létre és ennek értelmében Slivat nem fog játszani az AMTE elleni nemzeti bajnoki mérkőzéseken.

A kis KK mérkőzések játékvezetői: A KK e heti viszonzómérkőzéseinek műsora a kiküldött bírókkal a következő: Budapest: szombaton: Újpest-Gradjanski, bíró: T. Iliescu, vasárnap: Ferencváros-Slavia, bíró: Ceureanu. Bucurestiben vasárnap: Hungária-Rapid, bíró: Bazant jugoszláv, Beogradski-Venus, bíró: Antay magyar.

RÁDIÓ

SZOMBAT, JÚNIUS 23.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási, egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13: Éneklő fűrés. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Motol Petrica zenekara. 14: Rádió ujság. 14.20: A Motol zenekar folytatja műsorát. 15: Rádió hírek, különféle közlemények. Rádió Romania. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Időszervi kulturális hírek. 19.16: Hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Rádió Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.45: Rádió ujság. 21.05: A rádió postája. 21.20: Táncczene. 22.10: Rádió ujság, sport. 22.30: A táncczene folytatása. 23: Hanglemezek. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

20 ezer lei jutalmat kapnak a Venus játékosai. Fejenként 20 ezer leies jutalmat tűzött ki a Venus vezetősége játékosainak, ha vasárnap legyőzik a Beogradski csapatát oly arányban, hogy a csapat továbbjusson a Kupában. Ehhez négygólos győzelem szükséges, vagy legalább háromgólos egy harmadik mérkőzésre. — A magyar csapatok közül Újpestnek ötgólos győzelemre van szüksége (Zágrábban 4:0-ás vereséget szenvedett a Gradjanski-tól), a Ferencvárosnak is nagy, négygólos győzelmet kell aratnia (Szerajevóban 3:0-ás vereséget szenvedett a Slaviától), a Hungáriának viszont kétfólos győzelem is elégséges Bucurestiben ahhoz, hogy továbbjusson a második fordulóba.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13: Időjárásjelentés. 13.10: Szabó Kálmán jazzhármása. 13.40: Hírek. 13.55: Szórakoztató zene. 14.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: A táplálkozás időszervi kérdései, felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: A falu dalai. Mindszenty Ödön magyar nótákat énekel. 19.15: Rádióposta. 19.45: Lóversenyeredmények. 20.50: Magyar hétköznapok, közvetítés Orosházáról. 21.15: Nehéz napok, könnyű dalok (1914—1918). 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Oláh Kálmán cigányzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Táncczene, 1.05: Hírek. Budapest II. 19.45: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. 20.25: Egy szokatlan regényhős, felolvasás. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Allást keres

Bejárónó rendes, megbízható, azonnalra állást keres. IV., Olanescu 3. 994

Irodakaritást, mosást, vasalást vállalok. Munkás-telep Str. Batania 47. 1101

Lakás

Emeleti 1 szobás komplett modern lakások, parknál elsejére kiadók. Cím a kiadóban. 1087

Keresek vízvezetékek ellátott, lehetőleg külön telken, alábbi helyiségekkel rendelkező házat bérbe, Gyárvaros, vagy Józsefvárosban, centrumhoz közel. Gyárüzemnek megfelelő, egy nagyobb és egy kisebb helyiség, raktárhelyiség, istálló és 2-3 szobás, fürdőszobás lakás. Ajánlatokat „Hosszúlejáratú szerződéssel” jellegre a kiadóba kérek. Ügynököket díjazok. 1069

Halásznai cikkek

nagy választékban legolcsóbban

HESS
Rudolf-nál

Temesvár IV., I. Brătianu-u. 17., a Cor-ső-mozi mellett. Nyitva 8-1 és 3-6 óráig. Vesszünk és cserélünk használt halásznai cikkek.

Adas-vélet

Eladó Kardos-telepen telekkönyvezett ház és telek. Bővebbet Colonia Kardos Str. III. 257. a tulajdonosnál. 1005

Családi ház az Erzsébetváros csendes részén eladó, 4 szoba, hall és mellékhelyiségek. Bővebbet Str. Memorandului 61. 1100

Birtok eladó Temesvár II. közelében a búziási vámtól 141 hold, épületekkel és leltárral. Közlebbit II. Str. Pestalozz 16. 1086

Hintaszék, új két kerékű és egy négykerékű kézikocsis eladó. III., Eroilor dela Tisa 55. 1106

Modern emeletes új bérház 4 lakással eladó. Cím a kiadóban. 1088

Különléte

Fehérnemű javítást, harisnya stopolást házon belül és házon kívül, esetleg irodakaritást is vállalok. I., Str. Marasesti 12. 1027

Szép akar lenni?

Használjon EUREKA-féle illom-löfförémet, illom-löfförémet és illom-löfförémet, három sorban. Kapcsoló kártyával

Városi
gyógyszertárban

a „Fekete Sasok” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Brătianu.

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat. Szezon: május 1-től október 15-ig

Nyirő József: Uz Bence

Megjelenik folytatásokban, minden szombaton egy-egy füzet

Egy füzet ára 4 lei

Kapható minden újságelárusító helyen

és Temesvárott a Déli Hírlap kézbesítőinél.